

Лекція 1

Тема: Читання: “Молитва” – читанка

Повні відповіді на запитання до тексту. Загадка про читанку – напам’ять. Повторення азбуки. Виділення голосних звуків.

Писання слів, речень. Українська казка “Ріпка”.

Мета: Перевірити набуті знання з читання та писання. Вчити дітей слухати казки та розуміти зміст.

Допоміжні наочні посібники: Таблиця “Голосні звуки”, азбука, укр. нар. казка “Ріпка”

Хід лекції

1. Вітання – Дорогі діти! Вітаю вас з початком навчання в українській школі. Бажаю старанного й відмінного навчання. Надіюсь, що цей рік буде успішним для нас.
2. Онаяомлюю з читанкою “Рідне слово”. Читанка: “Молитва”, розглядаємо малюнок. З відповідною інтонацією читаю звернення читанки до дітей. Читаємо хором. Повні відповіді на запитання, що під текстом. Потім читають діти, кожний окремо. Вивчення напам’ять загадки:

Дуже я потрібна всім
І дорослим і малим.
(книга)

Всіх я розуму учу,
А сама завжди мовчу.

3. Писання

- Повторюємо азбуку. Один учень (показує) промовляє звук, інший показує букву, якою позначається цей звук (робота у формі гри)
- З азбуки виділяємо голосні звуки і записуємо на дошці. Чому ці звуки називаються голосними? При вимові їх повітря не натрапляє на пе-решкоди. Або, повітря проходить вільно при вимові голосних. Артикуляційні вправи: *а, о, у, е, и, і*.

- Робота з таблицею “Голосні”: *а, о, у, е, и та і*

Ми літери голосні.
Ще до нашої сім’ї
Зачислім *я, ю, є, ї*.

Ми важливі дуже в мові,
Мусим бути в кожному слові.

Десять нас це голосні.
Решта приголосні.

- Написати на дошці і в зошиті слова: мама, діти, школа, пише, читає, небо, сонце, дякую, їжа, поїде; речення: Діти швидко читають. Вони гарно пишуть.
 - Завдання: Підкреслити голосні в кожному слові.
4. Підсумок: Про що ми дізналися сьогодні в школі? Про читанку, яка буде вчити укр. мови, вивчили загадку (повторити хором), повторили азбуку я вивчили голосні звуки (повторити)
5. Казка – тепер я прочитаю укр. нар. казку “Ріпка”. Уважно слухайте і скажете про кого ця казка. Хто найбільше сподобався у цій казці і чому?
6. Домашнє завдання
- читати на ст. 14. Відповісти на запитання (Рідне слово, ст. 14,15).
 - З Чит.1 прочитати “Ранок”, ст. 8,9, відповісти на запитання
 - Написати в зошит.
До школи
Вчить рідна школа
Нас школярів,
Щоб рідну мову кожен умів.
В школу ідемо
В радісний час.
Сонце сміється,
Вітає нас.
- Підкреслити голосні в кожному слові.

Лекція 2

Тема: Читати “У парку”. Словникова робота. Вірш “Лесик”. Повні відповіді на запитання. Голосні звуки. Склад слова. Творча робота: утворення слів зі складів. Артикуляційні вправи.

Мета: Удосконалювати навички читання та писання. Закріпити знання про голосні звуки та склад. Працювати над ровитком мови учнів.

Допоміжні наочні посібники: Картинки про природу. Таблиці: “Голосні”, “Склади”

Хід лекції

1. Повторити загадку про книжку-читанку
2. Бесіда по картинках: Що ви бачите на картинках? Кого можна зустріти в парку? Хто з вас ходив до парку?
3. Читаю “У парку”, діти слухають. Потім читаємо хором і кожний окремо. Словникова робота. Повні відповіді на запитання до прочитаного. Невідомі слова пояснюємо словесно та показом ілюстрацій. Загадка напам’ять:
Мене частенько просять, ждуть.
А тільки покажусь – ховатися почнуть. (Дощ)
Для чого просять і ждуть дощу? А чому ховаються?
4. Писання і граматики: Повторюємо про голосні. Вставити голосні у словах шк.л., ст.л, з.ш.т, ч.т.нк., зв.к, б.кв., п.п.р
Предмети, які бачимо в класі наиваємо словами і усно ділимо на склади. Записуємо на дошці. Підкреслюємо голосні. Скільки в словах голосних? Скільки складів? Чи можете придумати слова з одним голосним, двома, трьома?
Артикуляційні вправи по таблиці. Складаємо слова зі складів і записуємо їх зі слуху. (Диктат) Самостійна робота з роздаткових карток.
5. Для вироблення техніки читання читаємо вірш “Лесик” з читанки 1, ст. 10. Відповідаємо на запитання: Куди збирається Лесик? Що він робить перед школою? Перерахувати (елементи вибіркового читання)
6. Батьківські збори: Під час бесіди з батьками діти малюють ілюстрації до прочитаної вже казки “Ріпка”
7. Домашнє завдання:
 - Читати “У парку”. Коротко розповісти (Рідне слово, ст. 15)
 - Зробити словник і записати нові слова та робити малюнки, де можливо. (Рідне слово, ст.16).
 - Вірш “Лесик” - прочитати і дати письмові відповіді (Чит. 1, ст. 10)
8. Додаток до писання і граматики:
Люблю я маму й тата,
Люблю все малювати.
Я вишню намалюю
І яблуню в саду.
Завдання: вивчити вірш напам’ять, переписати в зошит та підкреслити голосні.

Додаток до лекції 3 - писання і граматики

1. Повторити вірш “Рідна мова” – напам’ять

і	р	кн
л	у	г
т	а	и
о	к	а

Буква до букви –
І виникло слово.

Слово до слова -
Звучить рідна мова.

2. Назвати голосні звуки і показати, якими буквами вони позначаються (букви вивішені)
3. Придумати слова, які починаються голосними: а, о, у, е, и, і; я, ю, є, ї - авто, абетка, око, олівець, учень, усмішка, електрика, індик, ялинка, ягода, юнак, їжа, їжак, енот (використати картинки)
4. Повторити склади. Поділити на склади: но-га, го-ло-ва.

Правило: скільки в слові голосних, стільки і складів

5. Артикуляція звуків: т н с л д ц
ть нь сь ль дь ць

Тренувальні вправи:

- Скласти слова із складів (таблиця): сидить, горобець, півень, пень, день, сядь, король, Івась
 - Записати ці слова зі слуху, підкреслити приголосний з м’яким знаком
 - Загадка (напам’ять): Що мовчить, а всіх людей вчить?
5. Старанно переписати вірш, виписати слова з м’яким знаком та поділити їх на склади

Пошли нам , Боже,
Маленьким дітям,
Щастя, здоров’я
На довгі літа!

Щоб виростили
Розумні й сильні,
Душею чисті
І серцем вільні.

ма - лень - ким

силь – ні

віль - ні

Лекція 4

Тема: Читати “Розмова”. Ознайомлення з діалогом. Сміховинка. Словникова робота. Живі і неживі предмети (назви). Велика буква в іменах людей. Практикувати письмові відповіді на запитання до тексту. Самостійна творча робота.

Мета: Удосконалювати виразність читання та розуміння прочитаного. Дати пояснення про живі і неживі (назви) предмети та вміти ставити до них питання. Поповнювати словниковий запас новими словами. Виробляти навички правильного та охайного писання.

Допоміжні наочні посібники: Таблиця “Живі і неживі предмети”. Набір картинок: люди, тварини, птахи та інші предмети навколишнього світу. Роздаткові картки для самостійної роботи.

Хід лекції

1. Читати “Розмова”. Розмова – це бесіда між двома або кількома особами. Перший раз читаю виразно, виділяю розмову кожної особи. Читаємо всі вголос. Потім читають діти в особах. Пояснюємо незрозумілі слова. Читаємо “Сміховинка” і визначаємо, що саме смішне в ній.
2. Поняття про живі і неживі предмети. Виставляю картинки із живими і неживими предметами (окремо). Пояснюю – до живих назв (предметів) ставимо питання - хто? До інших неживих назв ставимо питання - що?
3. Навчальна гра: Кожний із дітей називає предмет, показує картку з відповідним питанням. Діти слідкують і виправляють помилку, якщо вона є.
4. На закріплення - робота з таблицею. Діти називають предмети, ставлять до них питання хто? або що? Потім переписують ці слова з таблиці в зошит.
5. Самостійна творча робота. Роздаю картки “Хто з ким розмовляє по телефону?” Діти визначають, складають речення. Записуємо їх в зошит і на дошці.
Повторюємо, що імена людей пишеться з великої букви.

Наталка розмовляє з Іванком. Кирило розмовляє з Андрійком.

Галина розмовляє Марійкою.

- Якщо залишиться вільний час, то виконаємо мовні вправи 1,2,3 (усно), Чит. 1, ст.78

6. Домашнє завдання:

- Читати “Розмова”, “Сміховинка”. Словникова робота (Рідне слово, ст.18,20)
- Прочитати “Додому” і дати письмово відповіді на запитання. (Чит. 1, ст.16, 17).

Додаток до лекції 4 - писання і граматики

1. Закріплення про голосні звуки.
 - назвати своє ім'я
 - поділити на склади, визначити скільки складів і скільки голосних, назвати їх
 - записати своє ім'я в зошит
 - повторити, що імена людей пишуться з великої букви

2. Поняття про живі і неживі назви – предмети
 - Назвати хто є в класі, хто є вдома. Хто це? Це є люди – живі предмети
 - Показую картину (звірі і птахи). Хто це? Це тварини – живі предмети

Правило: До назв людей і тварин ставимо питання - хто? Інші назви предмети неживі. До них ставимо питання - що?

- Перераховуємо всі речі довкола нас. Що? Стіл, зошит, олівець світло...
- Перерахуйте, що є вдома, на вулиці...

Отже, до живих предметів ставимо питання хто?, а до всіх інших ставимо питання що?

3. Тренувальні вправи:
 - Показую ілюстрації до казки “Курочка ряба”.
 - Діти називають предмети і ставлять відповідно до них питання хто? або що? (Казку читали напередодні та малювали до неї ілюстрації)
4. Робота з таблицею “Живі і неживі предмети”.
 - Читаємо з таблиці слова і ставимо питання до них хто? або що?
 - Ще раз повторюємо правило (хором)
 - Діти переписують слова в зошиті
5. Якщо встигнемо, то виконаємо самостійну роботу на роздаткових картках (закріплення вивченого).
 - До поданих слів поставити питання хто? або що?

песик –	телефон -
гуска –	дідусь -
річка –	трава -
лебідь –	брат -
вода –	земля -
котик –	горобець -
чашка –	тарілка -
вовк -	соловейко -

Лекція 5

Тема: Читати “Моя мама”, “Наш тато”. Коротка розповідь. Словникова робота. Закріплення про назву предметів на питання хто? що? Тренувальні вправи. Казка “Ворона і рак”.

Мета: Удосконалювати швидкість читання та розуміння прочитаного. Збагачувати словниковий запас новими словами. Виховувати любов до батьків та інших членів родини.

Допоміжні наочні посібники: Набір картинок “Назви предметів”. Ілюстрації до казки “Ворона і рак”. Роздаткові картки для самостійної роботи.

Хід лекції

1. Коротка бесіда

- Назвати ім'я мами й тата. З якої букви пишуться імена людей?
- Де працюють мама і тато?
- Як вони дбають за вас?
- Як ви відноситеся до них?

2. Читаю “Моя мама”. Читають діти вголос і кожний окремо. Повні відповіді на запитання. Таким способом читаємо “Наш тато”.

- Пісумок: Про кого ми прочитали? Що ви дізналися про маму, про тата? Можна відповідати способом вибіркового читання (відповідь шукають в тексті).

3. Писання.

- Показую картинки, діти називають предмети і ставлять до них питання хто? або що? (Навчальна гра)
- Диктат. Діти промовляють слова, записують їх в зошит, ділячи на склади: лі–кар, ме–ха–нік, вчи–тель, Сір–ко, ко–тик, ко–ро–ва, во–ро–на, го–ро–бець, о–рел, шко–ла, зо–шит, кни–га

Повторюємо правило: Скільки в слові голосних, стільки й складів

3. Самостійна робота на картках. До даних слів поставити питання хто?

4. Читаємо казку “Ворона і рак”. Коротка розповідь і малюнок до змісту.

5. Домашнє завдання:

- Читати “Моя мама”, “Наш тато”. Знати про кого і про що прочитали. Словникова робота (Рідне слово, ст.20,21,22)
- Написати відповіді на запитання до казки “Ворона і рак”. Замість крапок добрати слова з дужок. (Чит. 1, ст.18,19).

Додаток: Навчальна гра “Відгадай”. Назви предмети на питання хто? що?

1. Хто вчить, лікує, варить, шиє, будує, бачить, чує, їсть, співає?
2. Хто літає, гавкає нявкає, кукурікає, щебече, цвірінькає, мукає, квакає, бігає?
3. Що світить, гріє, сходить, заходить, росте, зеленіє, цвіте, в'яне, пахне, опадає, жовтіє?
4. Що солодке, кисле, гірке, солоне, тепла, холодний, м'який, тверде, широка, довга, тонке, коротке, -а, -ий

Лекція 6

Тема: Читати “На подвір’ї”. Нові слова. Свійські тварини. Казка “Коза і семеро козенят”. Хрестівка. Рід назв предметів (він, вона, воно). Тренувальні вправи. Диктат.

Мета: Удосконалювати швидкість і виразність читання. Засвоїти нові слова. Ознайомити з свійськими тваринами. Дати поняття про рід назв предметів.

Допоміжні наочні посібники: Набір картинок свійських тварин. Таблиця “Рід назв предметів”. Хрестівка. Казка “Коза і семеро козенят”.

Хід лекції

1. Робота з картинками “Свійські тварини”

- Чому вони називаються свійськими або домашніми?
- Яка користь людині від них?

Усно складають речення про користь кожної тварини

2. Читаю “На подвір’ї”. Читаю виразно у відповідному темпі. Розподіляю ролі між дітьми – хто чий слова буде читати. Повні відповіді на запитання до тексту. Пояснюємо незрозумілі слова.

3. В доступній формі пояснюю рід назв предметів. Кожна назва предмета має рід. Якщо до якоїсь назви предмета можна сказати **він – чоловічий рід, вона – жіночий рід, воно – середній рід.**

- Тренувальні вправи по таблиці та по картинках
- Самостійна робота на роздаткових картках.

тато	вітер	півень	кіт
мама	осінь	курка	корова
дитя	літо	курча	молоко

До даних слів поставити: він, вона, воно

4. Артикуляційні вправи. Звук і буква щ. Написати рядок букви щ, щітка, щогла, щастя, щука. Переписати вірш. Вивчити напам’ять

Щиглик, щиглик, щигленятко,
Щиглик дзьобає зернятка,
Щиглик дзьобає дрібненькі –
Сипонув я цілу жменьку.

5. Картинний диктат. Показую картинку. Діти дають назву, цю назву записують словом у зошит.

6. Читаємо казку “Коза і семеро козенят”.

7. Домашнє завдання:

- Читати “На подвір’ї”. Переказати зміст. Виписати в Словник нові слова. (Рідне слово, ст.23,24)
- Вірш “Ми читати вже вчимося” – вивчити напам’ять і переписати в зошит. (Чит. 1, ст.19).

Лекція 7

Тема: Читати “Катрусина пригода”. Розповідь. Нові слова. Закріплення про рід (назв предметів). Тренувальні вправи. Самостійна робота. Вірш “Уважай” – напам’ять.

Мета: Удосконалювати техніку читання. Вчити зв’язної розповіді. Поповнювати словниковий запас новими словами. Вимагати правильного та охайного писання. Виховувати обережність.

Допоміжні наочні посібники: Набір картинок по темі. Роздаткові картки для самостійної роботи.

Хід лекції

1. Перевірка домашнього завдання. Напам’ять вірш “Ми читати вже вчимося”
 - Про кого йде мова у вірші?
 - З якої букви пишуться імена людей?

2. Читання: Перед читанням ставлю завдання:

- Про кого я зараз прочитаю?
- А що прочитала про Катрусю?

Читаю текст у відповідному темпі. Читаємо всі разом вголос. Потім читають діти кожний окремо. Пояснюємо нові слова. Даємо повні відповіді на питання до тексту. Закріплення (діти малюють картини словесно)

- Які картинки можна намалювати до оповідання “Катрусина пригода”?
- Яка пригода трапилась з Катрусю?

3. По таблиці “Живі і неживі предмети” закріплюємо поняття **рід** (усно).

- Самостійна робота на роздаткових картках.
- Диктат – ліс, гриби, кошик, куш, дерева, павук, песик, курка, курча, коза, козеня, гуска, гусеня.

4. Вивчення вірша “Уважай” напам’ять. Чому треба бути обережним?

5. Домашнє завдання:

- Читати “Катрусина пригода”. Розповісти. Виписати нові слова. Вірш “Уважай” повторити напам’ять і переписати в зошит (Рідне слово, ст. 24,25,26)
- Вправи на ст. 1,2,3 з книжки Друзі

Лекція 8

Тема: Читати “Осінь”. Повні відповіді на запитання. Нові слова. Назва осінніх місяців. Закріплення. Назви предметів на хто? що? та рід (він, вона, воно). Самостійна робота (роздаткові картки). Контрольне списування з друкованого тексту.

Мета: Удосконалювати техніку і виразність читання та розуміння прочитаного. Виробляти правильне та охайне писання. Виховувати любов до природи.

Допоміжні наочні посібники: Картини “Осінь”, “Пори року”. Роздаткові картки для самостійної роботи.

Хід лекції

1. Перевірка домашнього завдання. Напам’ять вірш “Уважай”

2. Робота за картиною “Осінь”

- Про яку пору року ми вже згадували? Літо. Ознаки літа, літні місяці (коротко)
- Що ви бачите на картині?
- Яке листя на деревах?
- Яка тепер пора року?

З таблиці “Пори року” заучуємо осінні місяці: вересень, жовтень, листопад.

3. Читаю виразно у відповідному темпі “Осінь”. Читаємо хором два рази.

Пояснюємо незрозумілі слова. Потім читають діти кожний окремо. Даємо повні відповіді на запитання. Підсумкова бесіда:

- Про кого ми прочитали?
- Що ми дізнались про маму, тата, дітей?
- Яка була пора року? З чого це видно?
- Які осінні місяці ви знаєте?

Кожний учень повторює назву осінніх місяців.

4. Повторюємо про назву предметів і ставимо питання хто? або що? А також визначаємо рід:

Тато – хто? - він
Мама - хто? - вона
Михась – хто? – він
Сестра – хто? – вона
Літо – що? – воно
Осінь – що? – вона
Листя – що? воно

5. Самостійна робота на роздаткових картках. Контрольне списування тексту “Будь наполегливим”. Хрестівка (про свійські тварини).

6. Домашнє завдання:

- Читати “Осінь”. Переказати. Нові слова.
- Прочитати “Восени” і написати відповіді в зошит. Замість крапок поставте слова з дужок. (Чит. 1, ст.20,21)

Лекція 9

Тема: Читати “Родина”. Переказати. Нові слова. Повторити про пори року. Вірш “Осінь” напам’ять. Речення. Велика буква на початку і крапка в кінці речення. Тренувальні вправи.

Мета: Удосконалювати техніку читання та розуміння прочитаного. Поповнювати словниковий запас. Дати елементарне поняття про речення. Слідкувати за правильним і охайним писанням.

Допоміжні наочні посібники: Таблиці: “Речення”, “Ознаки осені”. Картинки для складання речень. Набір картинок “Родина”

Хід лекції

1. Кожен учень розповідає про свою родину. В яких оповіданнях, що ми читали, розповідається про родину? “Ріпка”, “Весело було влітку”, “Осінь”.

2. Читаю “Родина” у відповідному темпі. Читають діти хором та кожний окремо. Даємо повні відповіді на запитання. Пояснюємо нові слова. Підсумок:

- Що ми дізналися про родину Кучеренків?

3. Писання: Речення. При поясненні використовую виготовлену таблицю.

Діти вчать. _____ .

Марко гарно пише. _____ .

По дорозі їде авто. _____ .

Речення – це думка виражена словами. Діти придумують свої речення за допомогою картинок (усно).

Підсумок: Реченням висловлюємо свою думку. Перше слово в реченні пишеться з великої букви. Всі слова в реченні пишуться окремо. В кінці кожного речення ставимо крапку, або знак питання, чи знак оклику (. ? !)

4. Творча робота (закріплення). Складаємо речення про осінні місяці.

У вересні починається навчання в школі. У жовтні на деревах жовкне листя.

У листопаді опадає жовте листя. (усно)

З таблиці “Ознаки осені” читаємо кожне речення і визначаємо кількість слів у реченні. Потім діти переписують їх у зошит. Слідкуємо за старанним писанням.

5. Після перерви вивчаємо вірш “Осінь” напам’ять. Про які ознаки осені говориться у вірші?

6. Домашнє завдання:

- Читати “Родина”. Переказати. Виписати нові слова у Словник (Рідне слово, ст. 29,30).
- Прочитати “Пори року” і написати відповіді на запитання. (Чит. 1, ст.23,24)
- Виконати вправи на ст. 7,8,9 з книжки Друзі

Лекція 10

Тема: Читати “По гриби”. Переказати. Нові слова. Загадка – напам’ять.
Дні тижня. Писати самодиктат. Самостійна творча робота.
Списати речення з граматичним завданням.

Мета: Удосконалювати швидкість і виразність читання. Закріпити вміння читати діалог. Поповнювати словниковий запас новими словами. Виховувати любов до природи.

Допоміжні наочні посібники: Картини “Гриби”, “Осінь”. Таблиця про дні тижня, загадки. Картки для самостійної творчої роботи.

Хід лекції

1. Перевірити напам’ять “Ходить осінь”. Які ознаки осені описується у вірші?
2. Показую карточку “Гриби”
 - Де ростуть гриби?
 - Хто з вас бачив як вони ростуть?
 - Чи їли ви гриби?
3. Вивчаємо загадку та відгадуємо її.

Всі ми в шапочках – брилях
Заховались під кущі,
Бо як вийдемо на шлях, (дорога)
Враз опинимось в борщі.
4. Тепер прочитаємо, як діти їздили в ліс по гриби. Читаю виразно у відповідному темпі. Читають діти вголос і кожний окремо, дотримуючись виразного читання. Повні відповіді на запитання. Пояснюємо незрозумілі слова.
5. Бесіда:
 - Який сьогодні день?
 - Який буде завтра? Назвати.
 - Вивчаємо дні тижня з таблиці.
 - Навчальна гра: Я понеділок, я вівторок.....

- Читаємо і відгадуємо загадки.
Нас сім братів,
Всі ми літами рівні,
А іменами різні.
Я у батька четвертий син,
А дітей у нього сім.
- Скласти загадки про інші дні
Чорна корова весь світ поборолла (ніч)

Ребус (день)

6. Писання. Діти списують з таблиці назви днів тижня. Знову кожний учень промовляє напам'ять.

7. Списування з граматичним завданням

Подивись на видноколі,
Мов змінилися ліси.
Хто це їх у жовтий колір
Так барвисто покрасив?
Он край річки жовті клени
І берези золоті.
Лиш ялиночки зелені
Залишились в самоті.

- Про яку пору року говориться у вірші? Дай заголовок.
- Поділити на склади слова: по-ди-вись, вид-но-ко-лі, змі-ни-ли-ся.
- Підсумок: Про що ми сьогодні вчили? Загадку про гриби, назву днів тижня.

8. Домашнє завдання:

- Читати "По гриби". Переказати. Виписати нові слова у Словник (Рідне слово, ст. 31,32).
- Вірш "Ходить осінь" повторити напам'ять і переписати в зошит.
- Виконати вправи на ст. 10,11,12 з книжки Друзі

Лекція 11

Тема: Читати “Горобчик цір-цір”. Переказати. Нові слова. Повторити назви днів тижня. Загадки. Ознайомлення з поняттям -їжа. Словниковий диктат. Творча робота.

Мета: Удосконалювати швидкість та виразність читання. Поповнювати словниковий запас новими словами. Виробляти правильне, грамотне та охайне писання. Виховувати любов до природи..

Допоміжні наочні посібники: Набір картинок про птахів. Таблиця і картинка “Їжа і посуд”. Таблиця артикулярних вправ. Картки для самостійної роботи.

Хід лекції

1. Розгляд птахів на картинках. Яких птахів ви знаєте? Чим вони живляться? Які птахи відлітають у теплі краї? Які птахи залишаються зимувати у нас? Як ми можемо допомагати їм взимку? Показую картину “Годівничка”.
2. Читаю “Горобчик цір-цір”. Потім читають діти вголос і кожний окремо. Відповідають на запитання повними реченнями. Пояснюємо незрозумілі слова.
3. Писання: Артикуляційні вправи на таблиці. Словниковий диктат (усно).
 - Диктат письмовий: Родина купила хату. Сама бабуся дома. Були великі дощі. Такі добрі будуть. Слава побачила горобчика.
 - Діти складають речення по таблиці, а потім записують в зошит.
4. Навчальна гра. Повторити назви днів тижня. Скласти про них загадки (усно).
5. Самостійна робота. Картина “Годівнички”. Переписати в зошит вірш:

Пташки взимку
Годівничку ми зробили.
Горобці на неї сіли.
Є що пташечкам клювати.
Буде їм легко зимувати.
6. Розглядаємо таблицю “Їжа і посуд” та інші картинки про їжу. Бесіда про те, хто що любить їсти.
7. Підсумкова бесіда про те, як діти працювали в I триместрі. Кому над чим ще треба більше попрацювати? Роздаю свідоцтва.
8. Домашнє завдання:
 - Читати “Горобчик цір-цір”. Переказати. Нові слова. (Рідне слово, ст. 34, 35).
 - Прочитати “Що будемо їсти”. Вивчити напам’ять “Пісенька Петруся” і переписати в зошит. (Чит.1, ст.27,28)
 - Виконати вправи на ст. 13,14,15 з книжки Друзі

Лекція 12

Тема: Читати “У клясі”. Повні відповіді на запитання. Нові слова. Дикі тварини. Загадка. Читати казку “Про ведмедя”. Артикуляційні вправи. Диктат. Списування друкованого тексту. Визначити кількість речень у тексті і скільки слів у кожному реченні (усно)

Мета: Удосконалювати швидкість і виразність читання та розуміння прочитаного. Ознайомити з дикими тваринами та способом їх життя. Вправляти в артикуляції звуків та складів і в правильному їх написанні. Виховувати любов до природи.

Допоміжні наочні посібники: Картина “Дикі тварини”. Таблиця артикуляційних вправ. Картки для самостійної творчої роботи.

Хід лекції

1. Перевірка домашнього завдання. Вірш про дні тижня – напам’ять.
2. Бесіда: Назвати свійські тварини. Чому вони називаються свійськими? Розглядаємо картину “Дикі тварини”. Де живуть дикі тварини і чим живляться? Чому називаються дикими? Яка різниця між свійськими і дикими тваринами?
3. Читаємо “У клясі”. Бесіда по картинці в читанці. Повні відповіді на запитання. Словникова робота.
4. Артикуляційні вправи на таблиці. Диктат. Скласти слова по таблиці (усно)
Родина вечеряла. Мати подала вареники. Петрусь почав співати пісню.
Усім було весело.
5. Читають казку “Про ведмедя”. Робота за змістом. Загадка – напам’ять.
В теплій шубці він лежить.
Цілу зиму міцно спить.
А пробудиться від сну,
Зустрічатиме весну.
6. Самостійна робота на роздаткових картках. Завдання: Переписати текст, визначити кількість речень та слів у реченні. Знайти слова на питання хто? або що?
7. Домашнє завдання:
 - Читати “У клясі”. Переказати. Виписати нові слова у Словник.
 - Написати повні відповіді на запитання а, б, в, г, ґ (Рідне слово, ст.36,37)
 - Виконати вправи на ст. 16,17,18 з книжки Друзі
 - Повторити слова напам’ять для виступу на святі Миколая

Лекція 13

Тема: Читати “Подруги”. Повні відповіді на запитання. Нові слова. Повторити про дикі тварини. Загадки. Писання. Артикуляційні вправи по таблиці. Письмовий диктат. Контрольне списування з друкованого тексту.

Мета: Удосконалювати швидкість та виразність читання та розуміння прочитаного. Вчити писати на слух слова, речення. Виробляти правильне, охайне писання. Виховувати уважність і доброту до людей.

Допоміжні наочні посібники: Картини “Дикі тварини”. Таблиця артикуляційних вправ. Роздаткові картки для контрольного списування. Загадки про тварин.

Хід лекції

1. Перевірити напам’ять слова для виступу на святі Миколая. Які подарунки дістали діти від св. Миколая?
2. Читаємо “Подруги”. Читаємо вголос, а потім кожний окремо. Звертаю увагу на слова в тексті написані з великої букви. Діти пояснюють. Потім діти дають повні відповіді на запитання до тексту. Пояснюємо незрозумілі слова.
3. Повторюємо про диких тварин (картина). Загадка:
Не ходжу я, а стрибаю,
Бо нерівні ноги маю.
Я страшенний боягуз –
Всіх на світі я боюсь.
3. Писання.
 - Артикуляційні вправи на таблиці.
 - Диктат:
У лісі жили ведмежата. Вони бавилися.
Біля них мама ведмедиця.
 - Контрольне списування з роздаткових карток “Неслухняний зайчик”.
5. Домашнє завдання:
 - Читати “Подруги”. Розповісти. Виписати нові слова у Словник.
 - Написати відповіді на запитання. Замість крапок поставте слова з дужок (Чит.1, ст. 30, 31)
 - Вправи на ст. 19, 20, 21 з книжки Друзі. Перед тим прочитати відповідні сторінки з малої книги Друзі.

Лекція 14

Тема: Читати “Зима”. Повні відповіді на запитання. Словникова робота. Повторити про пори року. Зимові місяці. Ознаки зими. Вибіркове читання. Списування тексту з граматичним завданням. Словниковий диктат.

Мета: Удосконалювати техніку читання та розуміння прочитаного. Нові слова. Повторити про пори року та знати про їх ознаки. Виробляти правильне, охайне писання. Повторити про речення.

Допоміжні наочні посібники: Картина “Зима”. Текст для списування про ознаки зими. Зимові місяці.

Хід лекції

1. Робота за картиною “Зима”

- Назвати, що зображено на картині?
- Яку пору року зображено на картині?
- По яких ознаках ви розпінали зиму?
- Назвати зимові явища природи: сніг, мороз, лід, завірюха, снігопад.

2. Читаємо “Зима”. Пояснити незрозумілі слова. Діти читають вголос і кожний окремо. Вибіркове читання. Знайти в тексті відповіді на запитання на ст.40.

3. Загадка – напам’ять

Взимку, як дерева голі,
Він лежить, біліє в полі.
А як сонце припече,
Він заплаче і втече.

4. Писання. Повторити про речення. З таблиці “Ознаки зими” прочитати речення.

- Скільки речень в тексті?.
- З якої букви починаємо писати кожне речення?
- Що ставимо в кінці речень?
- Кожне слово в реченні пишеться окремо
- Навати слова, що відповідають на питання що?

Під час писання діти дотримуються правильного охайного писання.

5. Словниковий диктат. За допомогою таблиці “Артикуляційні вправи” складаємо дані слова, а потім записуємо їх із слуху: зима, сніг, мороз, лід, завірюха, снігопад, санки, крижина, кидають сніговик. Зимові місяці: грудень, січень, лютий – напам’ять

6. Домашнє завдання:

- Читати “Зима”. Переказати. Виписати нові слова. Переписати в зошит перший абзац з тексту “Зима”
- Вправи на ст. ,22,23 з книжки Друзі. Перед тим прочитати відповідні сторінки з малої книги Друзі, ст. 30-33, 34-36.
- Обов’язково повторити слова для виступу на святі Миколая

Лекція 15

Тема: Читати “Снігова баба”. Відповіді на запитання. Словникова робота. Вірш “Святий Миколай в Рідній школі”. Зробити малюнок до змісту вірша і написати свої думки про св. Миколая. Словниковий диктат. Вивчити загадку про зиму і переписати в зошит.

Мета: Удосконалювати виразність читання та розуміння прочитаного. Поповнювати словниковий запас новими словами.

Допоміжні наочні посібники: Картина про зиму. Роздаткові картки для самостійної творчої роботи про св. Миколая.

Хід лекції

1. Повторити про ознаки зими, зимові місяці.
2. Читаємо “Снігова баба”. Розповідь за малюнком на ст. 32. При читанні звернути увагу на виразність читання. Пояснення незрозумілих слів. Повні відповіді на запитання до змісту.
3. Вірш “Святий Миколай в Рідній школі” – прочитати. Зробити малюнок і написати свої думки про св. Миколая.
4. Словниковий диктат: сніжок, ліпили, бабу, сніг – сміх, хлопці, дівчата
5. Загадка – переписати загадку в зошит і вивчити напам’ять
Стало біло навкруги –
Я розтрушую сніги,
Наганяю холоди.
Воду сковую в льоди.
В дружбі з дітьми я всіма.
Здогадались? Я (зима)
6. Домашнє завдання:
 - Читати “Снігова баба”. Виписати нові слова у Словник.
 - Написати відповіді на запитання. (Чит. 1, ст.32,33)
 - Коляда “Темної ночі” – прочитати (Чит. 1, ст.33)
 - Вправи на ст. 24,25, 26 з книжки Друзі. Перед тим прочитати відповідні сторінки з малої книги Друзі, ст. 34-36.

Лекція 16

Тема: Читати “Про двох цапків”, “Про двох кізочок”. Вибіркове читання.
Словникова робота. “Різдво” – для домашнього опрацювання. Писання.
Творча робота. Складання і запис речень за картинкою. Загадка – напам’ять.
Контрольне списування за зразком.

Мета: Удосконалювати техніку читання. Збагачувати словниковий запас. Вчити розуміти зміст та робити висновки. Вимагати, щоб діти правильно та охайно писали.

Допоміжні наочні посібники: Картинки “Свійські та дикі тварини”, картки для самостійної творчої роботи.

Хід лекції

1. Бесіда про враження від проведених днів на канікулах.
2. Читаю казки “Про двох цапків” і “Про двох кізочок”. Читаємо хором і кожна дитина окремо. Пояснюємо колективно незрозумілі слова. Вибіркове читання: діти шукають відповіді у тексті на запитання до нього. Підсумок:
 - Про кого прочитали?
 - Що можна сказати про двох цапків і про двох кізочок?
 - Хто вам більше сподобався і чому?
3. Писання: Вимагати правильного писання. Звернути увагу на сполучення букв.
 - Мовні вправи 2,3,4 – усно
 - Творча робота – за даною картинкою скласти речення і записати в зошит:
 - На снігу ми побачили сліди лисиці. Діти слухали цікаву казку. Квіти стоять на столі.В кожному реченні знайти слова, до яких можна поставити питання хто? або що? (усно)
4. Загадка: У темнім лісі проживає,
Їй на місці не сидиться.
Довгий хвіст пухнасий має.
А як звать її? Л.с.ц.
Завдання:
 - Вивчити загадку напам’ять
 - Переписати в зошит
 - У відгадці Л.с.ц. вставити пропущені букви
6. Домашнє завдання:
 - Читати “Про двох цапків”, “Про двох кізочок”. Переказати. Виписати нові слова у Словник. Написати відповіді на запитання. (Рідне слово, ст.40,41, 43)
 - “Різдво” – прочитати, написати відповіді на запитання. Замість крапок поставити слова з дужок. (Чит. 1, ст.34, 35)

Шановні батьки! Прошу звернути увагу дітей на старанне писання.
Дякую. Вчителька

Лекція 17

Тема: Читати “Телефон”. Повні відповіді на запитання. Нові слова. Складання зв’язного тексту за картинкою та допоміжними словами. Загадка – напам’ять. Переписати її в зошит.

Мета: Удосконалювати техніку читання та розуміння прочитаного. Працювати над розвитком мови шляхом повних відповідей на запитання та заучування напам’ять загадок, віршиків. Виробляти правильне граматичне писання.

Допоміжні наочні посібники: Картинки “Телефон”. Роздаткові картки для творчої роботи.

Хід лекції

1. Повторити напам’ять загадку про лисицю.
2. Показую картинку “Телефон”. Що це таке? Для чого потрібний телефон? Хто з вас вміє набирати номер телефону? До кого ви дзвоните і про що говорите?
3. Читаю “Телефон”. Читаємо хором. Читають діти, кожний окремо. Пояснюємо незрозумілі слова. Діти дають повні відповіді на запитання у тексті
4. Мовні вправи – повторюємо про диких тварин. Розглядаємо картинки про диких тварин.
5. Творча робота – по даній картинці зі словами: дороги, мороз, надворі, тріщить, холодно, снігом, замело – скласти зв’язний текст.

Завдання – допомогти зайчику скласти листа використовуючи подані вище слова. Надворі холодно. Тріщить мороз. Дороги замело снігом.

6. Загадка – складаємо загадку, добираючи відповідні слова: довгі, короткий, біла, сіра
У нього _____ вуха, _____ хвіст, шерсть узимку _____, а влітку _____.
Вивчити напам’ять і записати в зошит.

7. Розвиток мови – прочитати вірш “Зайчик – куций хвіст” (текст додається).
Питання до змісту:

- Які в зайчика, вуха, колушок, лапки, хвостик?
- Як забавляється зайчик в лісі?
- Кого він боїться? Як ховається?
- Яке лихо трапилось з ним?
- Чому у зайчика куций хвіст?

6. Домашнє завдання:

- Читати “Телефон”. Виписати нові слова у Словник. (Рідне слово, ст.44,45)
- “Гості з Франції” – прочитати, написати відповіді на запитання. (Чит. 1, ст.38, 39)
- Вправи на ст. 27, 28, 29 з книжки Друзі

Лекція 18

Тема: Читати “Київ”, “Львів”. Повні відповіді на запитання. Нові слова. Вибіркове читання. Повторення про речення. Артикуляційні вправи. Усний диктат.

Мета: Удосконалювати техніку читання та розуміння прочитаного. Поповнювати словниковий запас дітей новими словами. Слідкувати, щоб діти граматично та охайно писали.

Допоміжні наочні посібники: Таблиця артикуляційних вправ. Картинки “Міста України”. Таблиця для повторення про речення.

Хід лекції

1. Вступна бесіда

- Як називається країна в якій ви живете?
- В якому місті ви живете?
- Як називається головне місто – столиця США?

Кожна країна має багато міст, а найголовніше місто називається столиця. Столиця України – місто Київ. Про це велике і красиве місто ми прочитаємо. Показую картинку.

2. Читаю виразно у відповідному темпі “Київ – столиця України”.

Читають діти і пояснюємо незрозумілі слова. Вибіркове читання. Аналогічно пророблюємо текст “Львів”. Підсумок Про які міста України ви дізналися?

3. Писання

- Повторюємо про речення (речення написані на дошці).
- Творча робота (таблиця). У поданому тексті знайти початок і кінець речення. Підкреслити слова, до яких можна поставити питання хто? або що?
- Дати назву диким тваринам та поставити пропущені голосні. Використати картинки цих тварин: в.дм.д., в.вк, л.с.ц., з.є.ц., сл.н, б.лк., л.в, т.гр, їж.к

4. Домашнє завдання:

- Читати “Київ – столиця України”, “Львів”. Виписати нові слова у Словник. (Рідне слово, ст.47,48; 52,53)
- “Київ – столиця України” – переписати перший абзац, кінчаючи словом “Франкові” (Рідне слово, ст.47)
- Вправи на ст. 30, 31 з книжки Друзі

Лекція 19

Тема: Читати “Два котики”. Переказати зміст прочитаного. Нові слова. Слова – дії предметів. Тренувальні вправи.

Мета: Удосконалювати швидкість читання та розуміння прочитаного. Дати поняття про слова – дії предметів. Розвивати образне мислення. Вчити правильно і граматично писати. Виховувати любов до тварин.

Допоміжні наочні посібники: Таблиця про слова – дії предметів. Роздаткові картки для самостійної роботи.

Хід лекції

1. Бесіда

- Яких свійських тварин ви знаєте?
- В кого є котик і що ви знаєте про нього? Показую картинки.

2. Читаю “Два котики”. Діти уважно слухають, щоб краще розуміти зміст. Потім читаємо хором і пояснюємо незрозумілі слова. Вибіркове читання. Усне малювання картинок до змісту.

3. По таблиці “Слова – дії предметів” ознайомлюю дітей з цими словами. Діти усно називають слова – дії

4. Тренувальні вправи:

Кицю, кицю! Де була? Я на річці _____.
Що ти їла, що пила? Там водичку _____.
А що _____ не скажу,
Тільки хвостик покажу.

Завдання:

- Переписати віршик, поставити пропущені слова.
- Підкреслити слова – дії
- Вивчити напам’ять

5. Самостійна робота: Склади пари слів. Постав до них відповідні питання:

Зима	тріщить
Сніг	повіяв
Мороз	випав
Вітер	настала

4. Розвиток мови: Намалювати котиків. Написати коротко про двох котиків. Бім чорний, маленький. Нікого не любить, тільки свою господиню. Пус сірий, великий, схожий на малого тигра. Він до всіх ласкавий, йде на руки. Обидва котики не дружать.

7. Домашнє завдання:

- Читати “Два котики”. Переказати. Виписати нові слова у Словник. (Рідне слово, ст.49, 50, 51, 52)
- Сміховинка – прочитати, переписати в зошит. Слова- дії підкреслити.

Лекція 20

Тема: Читати “На пошті”. “Біля поштової скриньки”. Повні відповіді на запитання. Словникова робота. Закріплення: слова – дії предметів. Тренувальні вправи. Творча робота.

Мета: Удосконалювати швидкість та виразність читання, розуміння прочитаного. Закріпити про слова – дії предметів, шляхом виконання тренувальних вправ. Вимагати правильного охайного писання. Виховувати любов до тварин.

Допоміжні наочні посібники: Набір картинок по темі. Роздаткові картки для самостійної роботи. Таблиця “Слова – дії предметів”.

Хід лекції

1. Вступна бесіда

- Що таке пошта, постова скринька?
- Для чого все те потрібне людям?
- Чи є у вас постова скринька?

Показую конверт і наліплену марку - Для чого марка на конверті?

2. Читаю “На пошті” у відповідному темпі. Читають діти. Даємо повні відповіді на запитання. Аналогічно проробляємо “Біля поштової скриньки”. Пояснюємо незрозумілі слова.

3. Писання про дятля (опис):

- Де вмовстився дятель?
- Яка у дятля голівка, спинка?
- Які у нього кігтики, дзьоб, хвіст?

Відповідаючи на дані питання, діти роблять опис – усно по картині. Текст переписують у зошиті підкреслюють слова- дії.

Усівся дятель прямо на стовбур. Зачепився за нього гострими кігтками. Обіперся на хвіст. І давай стукати по стовбуру міцним дзьобом.

4. Загадка:

Вірно людям я служу,
Їм дерева стережу.

Дзьоб міцний і гострий маю,
Шкідників ним добуваю.

5. Домашнє завдання:

- Вивчити загадку напам’ять
- Переписати й підкреслити слова – дії.

Лекція 21

Тема: Читати “Розмова”. Читати в особах. Словникова робота. “Демян – боягуз” – коротко розповісти зміст. Артикуляційні вправи. Звуки г – х. Розпізнавання цих звуків. Тренувальні вправи.

Мета: Виробляти вміння читати в особах. Вправляти дітей в розпізнаванні звуків г – х та правильному написанні букв г – х. Слідкувати за правильним та охайним писанням.

Допоміжні наочні посібники: Таблиця артикуляційних вправ. Ілюстрації до змісту вірша “Гуси”.

Хід лекції

1. Вступна бесіда:

- Що таке розмова? Діти розповідають

2. Читаємо “Розмова” у відповідній інтонації. Діти відповідають на запитання до тексту. З Чит. 1 діти читають “Дем’ян – боягуз”. Коротко передають зміст.

- Що цікавого є в цьому тексті?

3. Писання:

- Робота з артикуляцією звуків г – х. (таблиця).
- Г – дзвінкий: га, го, гу, ги, гі, ге.
- Х – глухий ха, хо, ху, хи, хі, хе
Гора – хор
Година – хустина
Горобець - хлопець
- Вірш “Гуси” напам’ять. Переписати в зошит і підкреслити слова з буквами г – х

Гуси

Рано-вранці гуска-мати Двоє білих, троє сірих,
Гусенят веде купати. Ще один рябенський.
Скільки разом йде до річки
Гусенят маленьких?

4. Навчальна гра на закріплення розпізнавання звуків г – х. Придумати слова з

- Га, го, гу, ги, гі, ге
- Ха, хо, ху, хи, хі, хе

5. Домашнє завдання:

- Читати “Розмова”. Словникова робота. (Рідне слово, ст.58,59)
- З поданої картки переписати в зошит. Підкреслити слова з г – х.
- Повторити слова пісень.

Лекція 22

Тема: Читати “Ріпка”. Інценізування казки. Словникова робота. “Лист на Україну” – прочитати і дати письмові відповіді на запитання. Закріплення про слова – назви предметів та про слова – дії предметів. Збірні поняття – овочі.

Мета: Удосконалювати техніку читання та розуміння прочитаного. Збагачувати словний запас новими словами. Вчити дітей працювати творчо та правильно і охайно писати. Виховувати любов до праці.

Хід лекції

1. Вступна бесіда:

- Які ви знаєте овочі? (виставляю картинки)
- Де вони ростуть
- Хто їх вирощує?

2. Читання: Тепер ми прочитаємо казку про те, як дід на городі виростив ріпку. Читаю казку “Ріпка”, супроводжую показом ілюстрацій. Читають діти, дотримуючись відповідної інтонації. До кожної частини діти дають повні відповіді на запитання. В ході читання пояснюємо незрозумілі слова. Підсумок:

- Про кого йде мова в казці? (назвати)
- Коли вони могли вирвати ріпку?
- Чого навчає нас ця казка?

3. Писання:

- Артикуляційні вправи (ть, сь, ль, нь). Повторити про назви предметів та їх дії
- Тренувальні вправи. До поданих слів поставити питання хто? або що? що робить?

Дмитрусь – хто? що робить? (слухає)

Заєць

День – що? що робить? (настає)

Лінь сіль пень кінь стілець

4. Самостійна робота:

- Назвати кожну тварину зображену на картинці (картину додається)
- Ці назви тварин дописати відповідно до слів
лає... хрюкає... нявчить...
тьохкає... каркає... кукурікає...

5. Вивчати слова пісень для виступу на святі Шевченка

5. Домашнє завдання:

- Читати “Ріпка”. Коротко переказати. (Рідне слово, ст. 63-69)
- Сміховинка – переписати в зошит (Рідне слово, ст.70)
- Повторити слова пісень з поданої картки.

Лекція 23

Тема: Читати “Бобик на річці”. Вибіркове читання. Словникова робота. Писання.
Слова – ознаки предметів. Тренувальні вправи. Творча робота.

Мета: Удосконалювати техніку читання та розуміння прочитаного. Ознайомити зі
словами – ознаками предметів. Дотримуватись грамотного та охайного
писання.

Допоміжні наочні посібники: Таблиця “Слова – ознаки предметів”. Роздаткові
картки для творчої роботи.

Хід лекції

1. Бесіда:

- Хто з вас має песика?
- Як його кличуть?
- Який він на вигляд?
- Чому ви його любите?

2. Читаю “Бобик на річці”. Читають діти у відповідній інтонації. Пояснюємо незрозумілі слова. Повні відповіді на запитання. Підсумок:

- Про кого ми прочитали?
- Як кличуть собачку?
- Чому слово Бобик пишеться з великої букви?
- Що ви дізналися про Бобика?

3. Писання:

- Ми вже вивчили про назви предметів та що вони роблять. А сьогодні
вивчимо про ознаки предметів.

Хлопчик	хто?	що робить?	який?
Книжка	що?	що робить?	яка?
Світло	що?	що робить?	яке?

- Робота з таблицею
- Тренувальні вправи
- Творча робота – додати ознаки предметів з протилежним значенням

М’який хліб	-	твердий хліб
Тепла вода	-	
Солодке молоко	-	
Високий дім	-	
Довга дорога	-	
Велике яблуко	-	

4. Підготовка до виступу на святі Шевченка

5. Домашнє завдання:

- Читати “Бобик на річці”. Виписати нові слова у Словник. (Рідне слово,
ст.70-71). Загадка.
- “Пишемо листи” - прочитати, переписати в зошит (Чит. 1, ст.44)
- Повторити слова для виступу.

Лекція 24

Тема: Читати “Під портретами”. Читання в особах. Нові слова. Повні відповіді на запитання до тексту. Писання. Закріпити слова - ознаки предметів. Тренувальні вправи.

Мета: Удосконалювати швидкість читання та розуміння прочитаного. Навчити дітей розпізнавати в тексті слова – назви предметів, слова – дії та слова - ознаки предметів. Вчити виконувати самостійні завдання. Вимагати грамотного та охайного писання. Допоміжні наочні посібники: Портрет Тараса Шевченка. Казки, вірші. Роздаткові картки для самостійної творчої роботи.

Хід лекції

1. Коротка бесіда про українських поетів Т. Шевченка та І.Франка.
2. Читати “Під портретами”. Читати в особах. Виразність читання. Повні відповіді на запитання до тексту. Пояснення незрозумілих слів. Підсумок:
 - Про яких українських поетів прочитали?
3. Писання:
По таблиці повторити
 - про слова - назви предметів (хто? що?)
 - слова – дії предметів (що роблять?)
 - слова – ознаки предметів (який? яка? яке? які?). Кожний учень придумує такі слова.
4. Тренувальні вправи (таблиця)
5. Самостійна робота
Ще триває холодна зима. Дерева стоять голі.
Лежить білий сніг. Деколи світить ясне сонечко.
 - Виділити рисками слова – дії, назви, слова – ознаки (колективно)
 - Текст переписати в зошит
5. Домашнє завдання:
 - Читати “Під портретами”. Нові слова виписати в Словник. (Рідне слово, ст. 60, 61, 62).
 - “Біля пам’ятника Шевченкові” - прочитати, дати письмові відповіді на запитання до тексту. Замість крапок поставити слова з дужок. (Чит. 1, ст.46)

Лекція 25

Тема: Читати “Вареники”. Переказ прочитаного. Словникова робота. Сміховинка.

Закріплення вивченого про слова – дії та слова - ознаки предметів.

Тренувальні вправи. Творча робота.

Мета: Вправляти в швидкому читанні з відповідною інтонацією. Поповнювати словниковий запас шляхом виконання різних вправ.

Допоміжні наочні посібники: Картинки до теми “Вареники”. Таблиця “Їжа і посуд”. Роздаткові картки для самостійної роботи.

Хід лекції

1. Вступна бесіда

- Що ви сьогодні їли на сніданок?
- Що ви любите їсти?

Роглядаємо таблицю “Їжа і посуд”. Показую картинку “Вареники”.

- Хто з вас їв вареники?

2. Читаю “Вареники”. Діти слідкують і слухають. Потім читають діти у відповідному темпі. Пояснюємо незрозумілі слова. Діти відповідають на запитання до змісту прочитаного. Читаємо “Сміховинка”.

- Що є смішне в цьому тексті?

3. Писання:

- Збірні поняття: хліб, масло, молоко
Записати в зошит: сир, йогурт, макарони, каша, суп - їжа
- Тренувальні вправи: На які питання відповідають дані слова: вилив, вирив, випив, вимив. Ці слова прочитати зліва направо і справа наліво. Чим вони цікаві? Усно скласти речення.

6. Загадка:

Хоч не солодкий та дуже смачний,
Кожній людині завжди дорогий.
Сядем обідати – він на столі.
Люблять його і дорослі й малі.

- Прочитати загадку, відгадати.
- Знайти слова, що відповідають на питання: який? які?
- Переписати в зошиті і підкреслити названі слова хвилястою лінією.
- Вимагати правильного, охайного та граматичного писання

5. Домашнє завдання:

- Читати “Вареники”. Коротко розказати зміст. Виписати нові слова у Словник. (Рідне слово, ст. 74,75).
- “Лист на Україну” - прочитати, написати відповіді на запитання. (Чит. 1, ст.48, 49)

Лекція 27

Тема: Читати “Добрий слон”. Вибіркове читання. Словникова робота. Загадка. “Білий котик” – напам’ятть. Контрольне списування з граматичним завданням.

Мета: Закріплювати вміння читати з відповідною інтонацією. Поповнювати словниковий запас новими словами. Вчити самостійно працювати. Слідкувати за правильним та охайним писанням.

Допоміжні наочні посібники: Набір картинок про тварин. Таблиця з написаними загадками. Роздаткові картки для самостійної роботи.

Хід лекції

1. Бесіда по картинках про слона
 - Як зветься ця тварина?
 - Де вона живе?
 - Який вигляд має слон? (усний опис)
2. Загадка – читаємо загадку. Вивчаємо напам’ятть.
Дуже товсті ноги маю,
Ледве їх переставляю.
Сам високий я на зріст.
Замість носа в мене хвіст.
3. Читаємо “Добрий слон”. Пояснюємо незрозумілі слова. Вибіркове читання. Вибираємо з тексту і читаємо відповіді на запитання (ст. 81)
4. Писання. Контрольне списування.
 - Повторюємо на які питання відповідають або які питання ставимо до слів – назв предметів, до слів – дій предметів, та до слів - ознак предметів.
 - Читаємо текст і в кожному реченні визначаємо такі слова.
 - При списуванні тексту підкреслюємо відповідні слова.
У великому лісі жив сірий слон. Він був сильний, розумний і дуже добрий. Слон завжди всім допомагав. У лісі він протоптував стежку до води, щоб малим звірятам було легко до води ходити.
 - Дітям які виконали попереднє завдання даю роздаткові картки для самостійної роботи.
5. Домашнє завдання:
 - Читати “Добрий слон”. Коротко розказати зміст. Виписати нові слова у Словник. (Рідне слово, ст. 79, 80, 81).
 - “Білий котик” – прочитати і переписати в зошит.
 - Виконати вправи на ст. 34, 35 з книжки Друзі

Лекція 28

Тема: Читати “Дев’ятеро”. Розповідь прочитаного. Словникова робота. Загадка.
Вірш “Курчатко” – напам’ять. Зробити малюнок. Писання. Словниковий диктат. Переписування тексту. Малюнок до змісту.

Мета: Вчити читати у швидкому темпі з відповідною інтонацією. Вчити писати зі слуху та працювати творчо. Виховувати уважність шляхом різних тренувальних вправ.

Допоміжні наочні посібники: Набір картинок до теми для читання. Роздаткові картки для творчої роботи. Загадки.

Хід лекції

1. Бесіда по темі:
 - Кого зображено на картинці?
 - Кури - дикі чи свійські тварини?
 - Яка користь від них людині?
2. Читаю “Дев’ятеро?” Діти уважно слухають. Потім читаємо хором, дотримуючись відповідної інтонації.
 - Після цього діти читають по черзі вголос. Пояснюємо незрозумілі слова.
 - Переказування змісту прочитаного малюнками (усно). Образне мислення - Який малюнок ви хочете намалювати спочатку, а далі.....?
3. Вірш “Курчатко” – для закріплення цієї теми вивчаємо вірш “Курчатко”.

Я сама боюся.	А, коло комори.
Де ж моя матуся? Ціп, ціп, ціп!	Біжу до них скоро.
Де ж мої сестрички	Вітайте, вітайте,
Й брати кукурічки?	До гурту приймайте
	Ціп, ціп, ціп...
	До гурту приймайте
4. Загадка:

Жовтенькі клубочки
Ходять біля мами-квочки.
5. Писання:
 - Словниковий диктат півень, курка, курча, Ціпа, впало, зерно, колосок, ямка, гукає, пищить
 - Переписати вірш “Курчатко”
 - Дітям котрі виконали попереднє завдання даю роздаткові картки для самостійної роботи.
6. Домашнє завдання:
 - Читати “Дев’ятеро”. Переказати. Виписати нові слова у Словник (Рідне слово, ст. 82, 83, 84)
 - Дев’ятеро – переписати у зошит перший абзац, ст. 82
 - Виконати вправи на ст. 36, 37 з книжки Друзі

Лекція 29

Тема: Читати “Тризуб”, “Ще не вмерла Україна”. Словникова робота. Писання. Переписати текст, виконати граматичні завдання. Творча робота. Скласти речення з поданими словами. Зробити малюнок до прочитаної казки “Білочка та вовк”.

Мета: Удосконалювати швидкість і виразність читання та розуміння прочитаного. Поповнювати словниковий запас новими словами. Вимагати правильне та охайне писання. Привчати виконувати граматичні завдання.

Допоміжні наочні посібники: Ілюстрації до казки “Білочка та вовк”. Роздаткові картки для самостійної роботи. Державні символи України.

Хід лекції

1. Вступна бесіда:

- В якій країні ви живете?
- Які ви ще країни знаєте? США/ЗСА, де ви живете зі своїми батьками. Україна – звідки походять ваші дідуся і бабусі. Кожна країна має свої знаки розрізнення або державні символи. Це – герб, прапор, гімн-пісня. Розглядаємо ці знаки на картинках.

2. Читаємо “Тризуб”. Пояснюємо незрозумілі слова. Відповідаємо на запитання до тексту. Державний гімн-пісня виконується на урочистих подіях. Український гімн називається “Ще не вмерла Україна”. Україна – це багатий, квітучий край з мудрими працьовитими людьми, які живуть в ній. Тому на Україну часто нападали вороги і хотіли загарбати її собі. Український народ ціною свого життя захищав свій рідний край. Через те склав таку пісню, яка стала державним знаком або символом.

- Читаємо “Ще не вмерла Україна”. Пояснюємо незрозумілі слова і фрази. Діти читають вголос хором і кожний окремо.

3. Писання і мовні завдання. Творча робота. Скласти речення з дієсловами: читаю, читав, читатиму, буду читати; пишу, написала, напишу, буду писати; ходжу, ходило ходитиму (усно). В елементарній формі ознайомити дітей з часами дієслів.

4. Розгляд ілюстрацій про білочку. Читання казки “Білка та вовк”. Чому білки веселі, а вовк сумний, злий? (вибіркове читання) Які малюнки можна намалювати до змісту цієї казки? Діти малюють усно, а потім в зошитах.

5. Переписати вірш “Білка”. Знайти слова – назви предметів, слова - дії та слова – ознаки. Підкреслити їх.

З гілки на гілку білочка скаче. Спочить на землю неначе м’ячик. Хвостик пухнастий, бистрії ніжки. Білочка дуже любить горішки.

6. Домашнє завдання:

- Читати “Тризуб”, “Ще не вмерла Україна”. Нові слова (Рід. слово, ст. 85-87)
- “Тризуб” – переписати в зошит (Рідне слово, ст. 85)
- Виконати вправи на ст. 38, 39 з книжки Друзі

Лекція 30

Тема: Читати “Писанка Оксани”. Повні відповіді на запитання. Нові слова. Вірш “Христос воскрес” – напам’ять. Диктат. Скласти і записати речення, використовуючи малюнки. Розмальовування писанок. Артикуляційні вправи.

Мета: Вчити читати з відповідною інтонацією та відповідати на запитання повними реченнями. Вчити напам’ять вірш - розвивати пам’ять та мову. Привчати дітей до творчої роботи. Вимагати правильного та охайного написання букв, слів.

Допоміжні наочні посібники: Зразки писанок, ілюстрації до тексту з читання. Роздаткові картки для складання речень. Таблиця артикуляційних вправ.

Хід лекції

1. Вступна бесіда:

- Яке велике свято ми будемо святкувати в наступну неділю? (Великдень)
- Як ми його святкуємо? (діти розповідають)

2. Читаю “Писанка Оксани”. Читають діти, дотримуючись відповідної інтонації. Пояснюємо незрозумілі слова. Діти відповідають повними реченнями на запитання до змісту. Пропоную вибіркове читання.

3. Вірш “Христос воскрес” – напам’ять

4. Писання

- Диктат: ранок, церква, кошик, писанка, яєчко, птиця, святити, дзвони. Поставте питання до цих слів.
- Творча робота – склади речення, використовуючи малюнки і запиши за зразком (роздаткові картки). У качки (хто?) - каченя

5. Розмальовування писанок - за зразком

6. Домашнє завдання:

- Читати “Писанка Оксани”. Переказати. Виписати нові слова (Чит.1, ст. 54,55)
- Вірш “Христос воскрес” – повторити напам’ять (Рідне слово, ст. 63)
- “Писанка Оксани” – написати відповіді на запитання (Чит. 1, ст.55)
- Виконати вправи на ст. 40, 41 з книжки Друзі

Лекція 31

Тема: “Весна”. “Пролісок”. “У Галі буде грядка”. Нові слова. Повторити: велика буква в іменах людей, слова – ознаки предметів. Повторити пори року.

Мета: Вчити дітей читати з відповідною інтонацією та розуміння прочитаного. Слідкувати, щоб діти писали правильно, охайно, старанно. Виховувати любов до природи.

Допоміжні наочні посібники: Картинки про весну, весняні місяці. Роздаткові картки для самостійної роботи. Пори року (таблиця).

Хід лекції

1. Вступна бесіда:

- Які пори року ви знаєте? (зима, весна, літо, осінь)
- Назвати ознаки кожної пори. Діти малюють картинки (усно)

2. Читаю “Пролісок”. Показую, як читати з відповідною інтонацією, щоб діти добре зрозуміли зміст прочитаного. Що сказав про себе пролісок?

- Весна – напам’ять
- Самостійне читання “У Галі буде грядка”. Діти відповідають на читання поширеними реченнями. Перевіряю чи розуміють зміст після самостійного прочитування. Знайти в тексті імена дітей і з якої букви вони написані.
Імена людей пишуться з великої букви.

3. Писання: весняні місяці. Повторюємо про ознаки весни і переписують діти текст.

Весна

Настала весна. Пригріло сонце. Зацвіли перші квіти – проліски.
Зазеленіли дерева. Чути веселий спів пташок. У тварин народилися малята. Навкруги все ожило. Ми радіємо весні.

- Підкреслити слова – дії предметів.

4. Прочитати вірш “Завесніло”

Завесніло вже довкола:

Зеленіє гай і поле.

Всюди трави, трави, трави –

Зеленаві, зеленаві.

Глянь! Он жабка зеленіє

При зеленім беріжку.

Тільки річечка синіє

У зеленому лужку.

- Завдання: знайти у вірші родичів до слів: весна, зелень, синій (споріднені слова).
- Перепиши та намалюй малюнок до змісту.

5. Домашнє завдання:

- Читати “Пролісок”, “У Галі буде грядка”. Виписати нові слова.
- “У ліску” – прочитати і написати відповіді у зошит. (Чит.1, ст. 56,57)
- Вправи на ст. 42, 43, 44 з книжки Друзі

Лекція 32

Тема: Читати вірш “Гарне слово” і вивчити напам’ять. “У мамин день” – читати в особах. Малюнок на тему “Я вітаю маму з святом”. Писання. Диктат. Творча робота.

Мета: Вчити читати у відповідній інтонації та визначити головну думку прочитаного. Виховувати любов та повагу до матері.

Допоміжні наочні посібники: Набір картинок про маму. Роздаткові картки для творчої роботи.

Хід лекції

1. Бесіда про маму. Кожний з дітей розповідає про свою маму.

2. Вивчаємо вірш:

Мама – найкраща людина на світі.

Знають це всі – і дорослі і діти.

Морок не ляже на рідний поріг,

Мама не пустить, вона – оберіг.

3. Читання: Після вивчення вірша читаємо “У мамин день” – в особах.

- Який подарунок подарували діти, про яких ви прочитали, їхнім мамам?
- Що ви хочете подарувати своїм мамам у Мамин день?

4. Писання:

Я вітаю маму з святом.

Я тебе вітаю,

Мамо моя рідна!

Будь завжди здорова

І завжди щаслива!

Хай сто літ на світі

Матуся живе!

Матуся рідненька,

Ти сонце моє.

5. Самодиктат:

Помічники

Діти вирішили допомогти своїй мамі. Помили посуд, підлогу.

Потім полили квіти. У кімнаті стало чисто і світло. Мама дуже зраділа. Вона похвалила своїх дітей.

- Чому текст названо “Помічники”?

6. Домашнє завдання:

- Читати “У мамин день”, вірш “Гарне слово”. (Чит. 1, ст.58-63)
- Вірш “Матінці” – прочитати і гарно переписати. (Рідне слово, ст. 89)

Лекція 33

- Тема: Читати “Синичка” “Мій рій”. Переказ прочитаного. Словникова робота.
Писання. Творча робота: Впорядкувати деформовані речення про синичку.
Загадка про бджілку напам’ять.
Мета: Удосконалювати техніку та виразність читання. Поповнювати словниковий запас. Закріплювати знання про речення. Вчити правильно будувати речення та записувати їх самостійно.

Хід лекції

1. Бесіда:
 - Яких ви птахів бачили?
 - Де вони живуть?
 - Чим вони живляться
 - Чому деякі птахи відлітають у теплі краї?
 - Яких птахів бачили взимку?
2. Читаю “Синичка”. Потім читають діти з відповідною інтонацією. Пояснення незрозумілих слів. Відповіді на запитання до тексту і зв’язна розповідь змісту.
3. Писання:
 - Скласти речення і записати в зошит:
синичку, Ромі, купив, батько.
пташку, любила, Рома.
в, жила, клітці, синичка,.
хлібом, Рома, синичку, годувала.
 - Поділити на склади слова: синичку, батько, пташку, хлібом, клітці
 - Після читання “Мій рій” написати:

Бджілка – трудівниця

Бджілка весело літає,
Квітам вічка розтуляє.

Каже: -Годі, квіти, спати.
Я прийшла медок збирати.

Зробити малюнок до тексту.

4. Загадка – напам’ять
Наче птиця, крила має,
Все літає та співає:
Я медок вам ношу,
Не чіпайте, бо вкушу!
5. Домашнє завдання:
 - Читати “Синичка”. Переказати зміст. Виписати нові слова. (Чит. 1, ст.67,68)
 - “Справжній друг” – прочитати, написати відповіді в зошит. (Чит.1, ст. 69,70)

Лекція 34

Тема: Читати “У звіринці”, “Діти вдома”. Казка “Чому в слона короткий хвіст і довгий ніс”. Писання. Словотворення (тренувальні вправи). Закріплення. Письмові відповіді на запитання до казки “Чому в слона короткий хвіст і довгий ніс”.

Мета: Перевірити знання дітей з вивченого матеріалу. Тренувати дітей у швидкості читання.

Допоміжні наочні посібники: Таблиці для творчої роботи (словотворення). Набір картин про диких тварин.

Хід лекції

Робота з картинами “Ми у звіринці”

- Яких тварин ви бачите?
- Чому вони називаються дикими?
- Що ви знаєте про цих тварин?
- Хто з вас був у звіринці

Читання текстів “У звіринці”, “Діти вдома”. Повні відповіді до текстів. Треную у швидкості читання. Даю оцінку за читання кожному учневі.

- Читаємо казку “Чому у слона короткий хвіст і довгий ніс”. Спочатку даємо повні відповіді на запитання усно. Потім повні відповіді записують діти в зошит.

Творча робота:

- По таблиці з допомогою малюнків утворюємо нові слова (усно). Таблиці додаються.
- Закріплюємо про пори року та назви місяців

До кожної пори року діти записують назви місяців і роблять відповідний малюнок. Зразок додається.

(додаток до кожної лекції - граматичні вправи та розвиток мови
(опрацювала Віра Богачик – учителька Школи Українознавства, Йонкерс, НЙ)

ДОДАТОК ДО ЛЕКЦІЇ 1

Грамматичні завдання, завдання для розвитку мови та для граматичного охайного писання в класі і вдома.

1. Коротка бесіда – в другій класі ми будемо продовжувати вчитись читати, писати та розмовляти українською мовою. А щоб вміти читати і писати треба знати українську абетку.

2. Повторимо звуки і букви, які ви вивчили у першій класі

- -Я буду називати звуки, ви їх почуєте, промовите і покажете букви, якими ці звуки позначаються.
- -Якою буквою позначається звук а, б, в.....до кінця абетки. /друкована абетка/

3. Ознайомлюю з абеткою писаним шрифтом. Діти переписують великі і малі писані букви. Слідкую за правильним написанням букв.

4. Вивчити загадку:

Коли хочеш ти читати, А коли мене не знаєш –
То мене повинен знати. То нічого не вгадаєш.

- Після вивчення напам'ять переписати її в зошит.

5. Робота з артикуляційною таблицею. Повторити склади та скласти слова: мама, тато, рано, мило, пора, несучи, налила, молоко, пиши, сила, літо. (якщо буде час!)

6. Домашнє завдання:

- “Молитва”, Читанка. (Рідне слово, ст. 13,14,15)
- “Ранок” – прочитати, дати письмово відповіді на запитання (чит. 1, ст. 8,9)
- Переписати в зошит вірш, підкреслити букви а, о, у, е, и, і, я, ю, є, ї.

Вчить рідна школа	В школу ідемо
Нас, школярів,	В рідкісний час.
Щоб рідну мову	Сонце сміється,
Кожен умів.	Вітає нас.

ДОДАТОК ДО ЛЕКЦІЇ 2

1. Ми вже вивчили звуки і букви української абетки. Звуки вимовляємо і чуємо, а букви бачимо, читаємо і пишемо. Ще раз показую це на прикладі.

2. Сьогодні ми вивчимо звуки, які вимовляються легко без перешкод.

Виставляю на дошці голосні звуки – букви *а, о, у, е, и, і, я, ю, є, ї* (червоного кольору)

- Практикуємо вимову кожного звука, щоб діти переконались, що при вимові голосних звуків повітря проходить через рот вільно, без перешкод.

3. Тренувальні вправи

- Діти знаходять голосні в абетці у формі гри “Хто найбільше знайде...”
- Переписують у зошит букви за зразком. Голосні – а, о, у, е, и, і, я, ю, є, ї
- В подані слова, записані на дошці, вставити голосні і переписати їх в зошит: шк__л__, зв__к__, б__кв__, ч__т__є, п__ш__, з__ш__т__, н__б__, с__нц__, д__т__.
- Промовляємо слова:

Ми важливі дуже в мові

Мусим бути в кожному слові.

4. Вивчити вірш напам’ять, переписати в зошит та підкреслити голосні

Люблю я маму й тата,

Я вишню намалюю

Люблю все малювати.

І яблуню в саду.

5. Робота з артикуляційною таблицею. Діти читають склади, потім складають слова і речення Великі, зелені, дерева, дуби, берези, ялини. Діти ловили котика. Було весело. Ми сидимо і бавимося.

6. Домашнє завдання

- Читати У парку. Коротко переказати зміст. Виписати в зошит нові слова і зробити малюнок до тих слів, що можливо (Р. слово, ст. 15,16)
- Вірш Лесик – прочитати і дописати речення, замість крапок брати відповідні слова з дужок (чит.1, ст.10)
- У подані нижче слова вставити голосні а, о, у, е, і, и, переписати їх в зошит.

м__м__ т__т__ б__б__ д__д__ с__стр__
бр__т д__вч__н__ хл__п__ць х__т__ в__кн__
дв__р__ д__р__г__ м__ш__н__ д__т__

- Вірш “Люблю маму й тата” повторити напам’ять. Писали в зошиті і вчили в клясі.

ДОДАТОК ДО ЛЕКЦІЇ 3

1. Повторити про голосні звуки:

- Ми важливі дуже в мові Мусим бути в кожному слові
- Назвати слова, які починаються голосними (авто, око, урок, електрика, індик, яблука, юнак, єнот, їхав..., діти придумують свої приклади)

2. Частини мови – склади. Предмети, які ми бачимо навколо себе, називаємо словами. Слова діляться на частини шко-ла, зо-шит. В кожній частині мусить бути голосний. Отже, скільки в слові голосних, стільки і складів.

3. Тренувальні вправи:

- В поданих словах визначити кількість голосних і поділити на склади буква, читати, писати, стіл, звук, папір, світло, крик, рот.
- Чому ми не можемо ділити на частини такі слова стіл, звук, крик, рот, ніс? Бо в цих словах є один голосний, або один склад – одна частина.
- Переписати ці слова в зошит.

4. Розвиток мови – розмова про літо.

- Літо – пора року. Як було влітку? Що ви робили влітку? Діти розповідають.
- Коректну розповідь кожної дитини, вчу правильно вимовляти слова і речення.

5. Вірш “Літо” вивчаємо напам’ять і переписуємо в зошит

Літо землю звеселяє, Із квіток, зелених трав
Гарним килимом вкриває, Бог нам любе літо дав.

- Значення кожної фрази пояснюю за допомогою картинок про літо. Якщо дозволить час, то кожне слово ділимо на склади (усно) і підкреслюємо голосні. Виділяємо односкладові слова, їх підкреслюємо хвилястою лінією.

6. Навчальна гра з артикуляційною таблицею. Скласти речення за допомогою таблиці і записати в зошит зі слуху. Було літо. Ми бавилися, загоряли. Дуже весело літом.

7. Підсумок: Що сьогодні вчили? Вчили голосні звуки, склади, вірш про літо, склали речення і записували їх.

8. Домашня робота

- Читати “Весело було влітку”. Коротко переказати. Нові слова виписати в зошиті і зробити малюнки до них, де можливо (Рідне слово, ст. 16,17)
- Прочитати “До школи”, написати відповіді на запитання, замість крапок поставити слова з дужок (чит. 1, ст.12,13)
- Поділити слова на частини – склади, підкреслити голосні і переписати в зошит
хата ха – та рука ру – ка черевики
школа книга черепаха
вікно двері
голова корова

ДОДАТОК ДО ЛЕКЦІЇ 4

1. Закріпити знання про склад слова. Односкладові слова. Назвати односкладові слова.

- Тренувальні вправи - скласти речення за допомогою таблиці складів і записати їх в зошиті зі слуху
-Було літо. Діти бавилися, загоряли. Весело літом. Але воно вже минуло.

2. Кожна дитина називає своє ім'я, ділить на склади і записує в зошит.

3. Із розкиданих букв скласти слова і записати в зошит.

к	н	о	д	е	в	о	з	е	н
г	и	л	т	р	е		л	е	
а		і							

4. Вірш “Рідна мова” – напам’ять і переписати в зошит.

Буква до букви –	Слово до слова -
І виникло слово,	Звучить рідна мова.

5. Самостійна робота. Знайти слова за предметними картинками і схемами до них. Роздаткові картки додаються.

6. Домашня робота

- Читати “Розмова”, “Сміховинка”. Виписати нові слова і зробити до них малюнок, де можливо (Рідне слово, ст.18, 20)
- Прочитати “Додому”, написати відповіді на запитання (Чит.1, ст.16, 17)
- Із розкиданих букв і складів скласти слова і записати в зошит

о	о	н	с	ч	л	в	а
к		і		о	о	у	х
тик	Ок	на	ве	ка	да	ко	
ко		са	ли		ле		

- Повторити напам’ять вірш “Рідна мова” (вивчили в школі)
Буква до букви - Слово до слова -
І виникло слово Звучить рідна мова.

ДОДАТОК ДО ЛЕКЦІЇ 5

Повторення і закріплення знання про голосні звуки, склади, односкладові слова. Артикуляція звуків **т/ть, с/сь, н/нь, л/ль, д/дь, ц/ць**. Тренувальні вправи.

1. Назвати голосні звуки (вони виставлені на таблиці червоного кольору)

2. Поділити на склади слова: сонце, родина, черевики, підкреслити голосні.

Правило - скільки у слові голосних, стільки і складів

Односкладові слова: стіл, крик, стук, сон. Скільки у цих словах голосних і чи можна їх ділити на частини. Чому?

3. Артикуляція звуків **т/ть, с/сь, н/нь, л/ль, д/дь, ц/ць** Ці сполучення не є склад, бо нема голосного звука. М'який знак служить для пом'якшення інших звуків.

4. Тренувальні вправи

- За допомогою таблиці (вивішеної на стіні) скласти слова: робить, сидить, горобець, журавель, осінь.
- Поділити на склади на дошці си – дить, го – ро – бець, жу – ра – вель.
- Скільки складів у словах: день, сядь, спить, сіль, вчить? Чому? Бо один голосний звук (все це діти записують в зошит).

5. Домашнє завдання

- Читати “Моя мама”, “Наш тато”. Коротко переказати. (Рідне слово, ст.20, 21, 22)
- Казка “Ворона і рак” - прочитати, написати відповіді на запитання. Замість крапок поставити слова з дужок. (Чит.1, ст.18,19)

ДОДАТОК ДО ЛЕКЦІЇ 6

Тема: дати поняття (пояснення) про живі і неживі (назви) предмети. Вміти розрізняти їх та ставити до них питання хто? або що? Працювати над розвитком мови та поповнювати словниковий запас новими словами. Виробляти навички правильного, охайного та граматичного писання.

1. Поняття про живі і неживі предмети.

- Коротка бесіда - Всі назви предметів, які бачите навколо себе, діляться на живі і неживі
- Назвати предмети, які є в класі. Які є назви живі? Діти, вчитель, хлопчик, дівчинка. Які є неживі? Кляса, стіл, таблиця, абетка
- Виставляю картинки живих і неживих предметів окремо за зразком.
Живі - хто? Неживі - що?
люди, тварини – звірі, птахи, будинок, дорога, авто, дерево,
комахи, риби сонце, хмари, одяг, взуття, їжа
- Пояснюю - до живих предметів ставимо питання хто? До всіх інших неживих ставимо питання що? Як розпізнати до яких предметів ставимо питання хто? що?
- За поданим зразком діти записують слова, які знають на питання хто? або що? (самостійно)

2. Розвиток мови Вірш “Хто як говорить”

Все, що живе на світі,
Уміє розмовляти.
Уміють говорити
Зайці і зайченята.

По своєму говорять
І риби серед моря,
І у садочку пташка,
І у траві комашка...

А як говорять діти? -
Так, як навчає мама!

- Читаємо і пояснюємо незрозумілі слова словесно та за допомогою картинок.
- Робота за змістом. –назвати хто уміє говорити
- Вивчаємо вірш напам’ять і старанно переписуємо в зошит (текст додається) слова на питання *хто* підкреслюємо.

3. Навчальна гра - З частин-складів (розкиданих) утворюємо нові слова, до них ставимо відповідні питання хто? або що? (Ця вправа дається для закріплення вивченого на даній лекції та на попередніх лекціях про утворення слів із складів.

4. Домашнє завдання

- Читати “На подвірі”. Відповісти на запитання усно. Виписати нові слова та зробити малюнки до них, де можливо. (Рідне слово, ст. 23, 24)
- Вірш “Ми читати вже вчимося” вивчити напам’ять і переписати в зошит гарно, старанно, охайно. (Чит. 1, ст. 19)
- Виконати мовні вправи. Вправа 2 - усно. Вправа 3 – переписати всі слова в зошит і до кожного написати питання хто? або що? За зразком Юрко – хто? школа – що? (Чит. 1, ст. 78)

ДОДАТОК ДО ЛЕКЦІЇ 7

Закріпити знання про живі і неживі предмети шляхом виконання тренувальних вправ у різній цікавій формі. Розвиток мови вивчення напам'ять вірша, складання речень за поданими словами (усно). Самостійна робота.

1. Усні тренувальні вправи:

- Хто у вас вдома? Назвати хто – мама...
- А що у вас вдома? Назвати предмети неживі – що? – хата...
- Кого ми бачимо на вулиці, в школі, в церкві?
- Що ми бачимо там?
- Назвати те, чим ми бачимо, чуємо, думаємо, ходимо, щось робимо. На чому ми сидимо, стоїмо, лежимо, спимо, їдемо? (збагачення словникового запасу).

2. Самостійна робота на роздаткових картках (збагачення словникового запасу у дітей)

- Завдання: - дати назву кожному предмету, поданому на картці, записати ці назви в зошит і поставити до них питання хто? або що? (роздаткова картка додається)

3. Вірш “Уважай” вивчити напам'ять.

- Знайти слова на питання хто? що?
- Чому слова **Петрусь, Сірко** пишуться з великої букви? Бо...
- Чи потрібно слухати поради дорослих і чому?

4. Мовні вправи 1,2,3, (Рідне слово, ст.92)

5. Домашнє завдання

- Читати “Катрусина пригода”. Коротко переказати зміст. Виписати нові слова, зробити малюнки, де можливо.
- Вірш “Уважай” – повторити напам'ять і переписати в зошит (Рідне слово, ст. 24, 25, 26)
- До поданих слів поставити питання хто? або що?

людина	птах	школа	хліб
церква	білка	метелик	квітка
олівець	дідусь	стіл	курка
Ромко	гриб	кущ	миша

ДОДАТОК ДО ЛЕКЦІЇ 8

Тема: Дати поняття про рід назв предметів – **він, вона, воно** (в елементарній формі).
Тренувальні вправи. Словникова робота. Розвиток мови. Вірш “Осінь” напам’ять.

1. Назвати предмети на питання хто? що? Хто найбільше назве?

2. Кожний предмет має рід (є виготовлена таблиця).

- Якщо ми до якогось предмета кажемо **він** – то цей предмет є **чоловічого роду**.
Він – чоловік, тато, дід, хлопець, стіл, зошит, олівець, півень, вовк, кінь, брат.
- Якщо ми кажемо **вона** – то цей предмет є **жіночого роду**. Вона – жінка, мама, баба, дівчина, сестра, школа, буква, книга.
- Якщо ми кажемо **воно** – то цей предмет є **середнього роду**. Воно – дитя, курча, кошеня, світло, сонце, око, вухо, літо, молоко.

3. Тренувальні вправи з предметними картинками. Діти розглядають картинки, називають предмети, записують в зошит і визначають рід кожного предмета. (При виконанні такої вправи діти збагачують свій словниковий запас.

4. Розвиток мови – коротка бесіда про пору року **Осінь**. Осінні місяці. Використовую календар та картинку про осінь. Вивчити вірш напам’ять, дати заголовок і переписати в зошит.

Осінь (чому ви так назвали вірш?)

Подивись на видноколі,
Мов змінилися ліси.

Хто це їх у жовтий колір
Так барвисто покрасив?

- Підкреслені слова поділити на склади по – ди – вись

5. Підсумок:

- Про що ми нині вчили (дізналися)/ Про рід: **він – чоловічий рід**
вона - жіночий рід, воно – середній рід
- А також про осінь, осінні місяці **вересень, жовтень, листопад**. У вересні починається навчання в школах. У жовтні жовкне листя на деревах, У листопаді з дерев жовте листя опадає і дерева стоять голі.

6. Домашнє завдання

- Читати “Осінь”. Розказати зміст прочитаного. Виписати нові слова (Рідне слово, ст.27,28)
- “Восени” – прочитати і написати відповіді на запитання. Замість крапок поставити слова з дужок (Чит. 1, ст. 20, 21)
- Поставте відповідно до цих слів **він, вона, воно**.

дзвін -

свічка -

відро -

іграшка -

мяч -

піря -

пташка -

авто -

яблуко -

тигр -

зайчик -

гуска -

ДОДАТОК ДО ЛЕКЦІЇ 9

Тема: Закріпити знання про живі і неживі предмети (назви) та про їх рід.
Розвиток мови: Скласти короткий опис про ознаки осені та записати в зошит. Вірш “Осінь” напам’ять.

1. Навчальна гра. Показую предметні картинки. Діти розглядають їх і ставлять питання **хто** або **що**? А також слова відповідно **він, вона, воно**
2. Тренувальна гра: Заакріплення про рід (письмово). Показую відповідні картинки.

Він	Вона	Воно
тато	мама	дитя
півень	курка	курча
гусак	гуска	гусеня
лис	лисиця	лисеня
цап	коза	козеня

3. Розвиток мови:

- Коротка бесіда про осінь. -Яка є пора року -Які ознаки осені?
- Назвати осінні місяці.
- Складену розповідь записати в зошит: Минуло тепле літо. Настала осінь. Стало прохолодно. Сонце світить, але мало гріє. Дні стали коротші, а ночі довші. Жовте листя опадає з дерев. Часом росить дрібний дощик.

4. Домашня робота:

- Читати “Родина”. Відповісти на питання під текстом. Виписати нові слова і зробити малюнки, де можливо. (Рідне слово, ст.29, 30, 31)
- Вірш “Ходить осінь” напам’ять і переписати в зошит. (Чит. 1, ст. 22)
- До поданих слів поставити питання **хто?** або **що?** **Він, вона, воно.**

мама	школа	дід
хата	зошит - що? він	кінь
півень	курка	хліб
брат	мишка	сестра
яблуко - що? воно	тарілка	олівець
парк	котик	горобець
ворона		
- Ці слова переписати в зошит.

ДОДАТОК ДО ЛЕКЦІЇ 10

Тема: Дати поняття **Один - Багато** (однина – множина), **він вона, воно - вони**. Тренувальні вправи. Розвиток мови.

1. Робота з предметними картинками на тему **Один - Багато** (картинки виставляю на таблиці
2. Робота з роздатковими картинками (табличками) додається
3. Самостійна робота. Намалювати предмети і записати за зразком.

Один

Багато

Дерево - воно

дерева - вони

Листок - він

листки - вони

Хата вона

хати - вони

4. Розвиток мови

- Вивчити загадку напам'ять, переписати в зошит і намалювати відгадку.

Загадки

У лісочку ми були,
Диво отаке знайшли
Капелюх на голові
І одна нога в траві.

Люблять нас усі збирати
Після дощику в ліску.
А як букву г відняти -
Буде плавати в ставку

Всі ми в шапочках-брилях
Заховались під кущі,
Бо як вийдемо на шлях
Враз опинимось в борщі.

- Пояснити незрозумілі слова

5. Домашнє завдання

- Читати “По гриби” Переказати зміст, написати нові слова і зробити малюнки, де можливо. (Рідне слово, ст. 31,32)
- Пори року – прочитати, написати повні відповіді на запитання. Замість крапок вибрати (знайти) слова з тексту. (Чит. 1, ст. 23,24)
- Мовна вправа 3. Виконати за зразком Що ти бачиш? Я бачу вікно. Я бачу школу...(Рідне слово, ст. 92)

ДОДАТОК ДО ЛЕКЦІЇ 11

Тема: Закріпити поняття **один – багато (однина, множина), він, вона, воно, вони мій, моя, моє, мої**. Повторити про пори року. Вірш “Листопад”. Списування з друкованого тексту.

1. Робота з таблицею, на якій є предметні картинки **один - багато** (усно)
2. Самостійна творча робота на додаткових картках **мій, моя, моє, мої** (картка додається)
3. Пори року
 - Діти називають пори року
 - Про ознаки осені складають речення усно.
 - Осінні місяці
 - Вірш “Листопад” – напам’ять і переписують його в зошит

Пада, пада, пада листя,	Золоте скидає листя
Наступає листопад.	Ліс, садок і виноград.
4. Списування з друкованого тексту
 - Текст “Будь наполегливим”
 - Робота за змістом
 - Слідкую за правильним написанням букв, слів
5. Домашнє завдання
 - Читати “Горобчик цір – цір”
 - Виписати нові слова і зробити малюнки, де можливо (Рідне слово, ст.34,35)
 - “Що будемо їсти” - прочитати
 - Пісеньку Петруся вичити напам’ять і переписати в зошит
 - Повторити назви днів тижня (Чит.1,стр 27, 28)
 - Мовна вправа 4. Виконати за зразком Кого ти бачиш? Я бачу тата, маму...(Рідне слово, ст. 93)

ДОДАТОК ДО ЛЕКЦІЇ 12

Тема: Речення. Велика буква на початку і крапка в кінці речення. Складання речень за уявою (про свою родину, про школу)

1. В доступній зрозумілій формі пояснюю про речення - що таке речення і для чого нам треба знати про речення. Речення – це думка виражена словами. Наприклад – я свою думку виразила (сказала) словами.

Діти вчаться. Данилко гарно пише. По дорозі їде авто.
_____ . _____ . _____ .

- Діти придумують свої речення і пояснюють скількома словами виразили свою думку. **Отже, реченням висловлюємо свою думку.**

2. Діти переписують з таблиці речення та схеми до них. Пояснюю, що перше слово в реченні пишеться з великої букви. Кожне слово в реченні пишеться окремо і в кінці речення ставимо крапку. Діти переконуються в цьому на прикладі, показаному на таблиці.

3. Розвиток мови

- Розвішую картини про диких тварин. –Які тварини є на картині? Де вони живуть? Що вони їдять? Хто їх годує? Чому ці тварини називаються дикими?
- Розглядаємо картинку про ведмедя. Читаємо текст “Про ведмедя”. Відповідаємо на запитання до тексту. Старанно і правильно діти переписують текст.

4. Якщо залишається час, то вивчаємо напам’ять загадку

В теплій шубці він лежить. А пробудеться від сну, -
Цілу зиму міцно спить. Зустрічатиме весну.

Текст про ведмедя додається.

5. Домашнє завдання

- Читати “У класі” Виписати нові слова. Написати повні відповіді на запитання (Рідне слово, ст. 36, 37).
- Кросворд
- Вірш – вичити напам’ять
Дуже товсті ноги маю, Сам високий я на зріст,
Ледве їх переставляю. Замість рога в мене хвіст.

ДОДАТОК ДО ЛЕКЦІЇ 13

Тема: Закріплення про речення. Повторити знання про свійські (домашні) і дикі тварини. Різниця між ними за способом життя. Розвиток мови. Текст “Будь наполегливим”. Хрестиківка.

1. Реченням ми висловлюємо свою думку.

- Отже висловіть свою думку про вашу родину, про тварини, яких ви маєте вдома. Кожна дитина придумує своє речення.

2. Робота з артикуляційною таблицею:

- За допомогою таблиці скласти усно речення: У лісі жили ведмедята. Вони бавилися. Біля них мама ведмедиця.
- Ці речення записати зі слуху.

3. Розвиток мови:

- Показую картинка свійських і диких тварин. Де ці тварини живуть? Хто їх доглядає? Чим відрізняються свійські (домашні) тварини від диких? Діти дають повні відповіді.
- Прочитати текст “Будь наполегливим”, розглянути малюнок і дати поширені відповіді на запитання під текстом.
- Чого навчає ця розповідь?
- Старанно і правильно переписати той текст в зошит. Можна намалювати малюнок до змісту.

4. Домашнє завдання

- Читати “Наш песик”. Написати повні відповіді на запитання. Перший стовпчик (куплет) вірша вивчити напам’ять. (Рідне слово, ст. 38)
- Мовна вправа 8. написати в зошит. Замість крапок поставити відповідні букви. (Чит. 1, ст. 79)
- Розмістити у хрестиківці слова - назви тварин. Які ці тварини, дикі чи домашні (свійські)?

ДОДАТОК ДО ЛЕКЦІЇ 14

Тема: Закріплення про речення. Скласти речення з розсипаних слів. Робота на тему: Свято Миколая.

1. Що ми знаємо про речення? Реченнями висловлюємо свою думку: Перше слово в реченні пишеться з великої букви. Всі слова в реченні пишеться окремо. В кінці речення ставимо крапку.

2. Складаємо речення з розсипаних слів.

- “Синичка” (показати картинку)

синичку, Ромі, Батько, купив. пташку, любила, Рома. в, жила, клітці, Синичка. хлібом, годувала, синичку, Рома.

- Переписати складений текст в зошит
- Підкреслені слова поділити на склади

3. Робота на тему Свято Миколая. На лекції релігії діти дізналися про це свято. Ми вивчаємо вірш:

Скоро в наш ріднинський край
Завітає Миколай.
Принесе в своїй торбинці
Для усіх дітей гостинці.

Я святого Миколая
У віконце виглядаю.
Жду даруночків багато
Бо я слухав маму й тата.

Мій святенький Миколаю,
Приходи скоріш, благаю.
Я до тебе пригорнуся
І тихенько помолюся.

- Діти малюють (за уявою) про св. Миколая. Під малюнком напишуть перші 4 рядочки вірша.

4. Домашнє завдання

- Читати “Подруги”. Виписати нові слова. Написати повні відповіді на запитання (Чит. 1, ст. 30, 31)
- Вправа 9 - усно. Вправа 10 – написати в зошит. Замість крапок поставити відповідні букви (Чит. 1, ст. 80)
- Вірш “Ждемо гостя” переписати в зошит. Вивчити напам’ять, хто бажає.

Пізній, пізній вечір.
Дітям спати треба.
Та сьогодні ждемо
Гостя ми із неба.

Срібні – срібні зорі
Стелять шлях святому.
Ой, щоб лиш потрапив
Він до нас додому.

ДОДАТОК ДО ЛЕКЦІЇ 15

Тема: Дати перші поняття про слова – дії предметів. Усні та письмові тренувальні вправи. Розвиток мови. Збагачувати словниковий запас.

1. Ми вже знаємо, що кожний предмет має свою назву.

- Діти називають предмети і ставлять до них питання хто? або що?
- Кожен предмет виконує якусь дію, щось робить. Наприклад що робить мама, тато брат, сестра, вчитель, лікар, священник? Що робить авто, сонце, вітер, трава, сніг?
- Діти відповідають на ці питання, роблячи наголос на що роблять?

2. Розглядаємо таблицю: Слова – дії предметів. Діти переписують з таблиці.

3. Розвиток мови

- Розглядають діти картину Зима
- Складають речення про ознаки зими
- На календарі про пори року діти знаходять назву зимових місяців і вивчають їх напам'ять
- Текст про зиму переписують в зошит
- Слова на питання: що робить? - підкреслити

4. Загадка. Вивчити напам'ять і переписати в зошит. Намалювати відгадку.

Стало біло навкруги – Приганяю холоди,
Я розтрушую сніги, Воду сковую в льоди.
Лиш не мерзну я сама,
Здогадались? Я зима!

- Слова на питання що робить? Підкреслити.

5. Домашнє завдання

- Читати “Зима”. Відповісти на запитання. Виписати нові слова і зробити малюнки, де можливо (Рідне слово, ст.39, 40)
- Переписати в зошит перший абзац з тексту “Зима” кінчаючи словом санчатами. (Рідне слово, ст.39)
- Утворити пари слів. До слів першої колонки дібрати відповідні слова з другої колонки. Це все написати в зошит.

Хто?/що?	Що робить?
Котик	гавкає
Хмара	дзвонить
Собака	квакає
Дзвінок	насунула
Жаба	плаче
Вогонь	спить
Дитина	горить

ДОДАТОК ДО ЛЕКЦІЇ 16

Тема: Закріпити слова – дії предметів. Розвиток мови. Поповнювати словниковий запас новими словами. Повторити зимові місяці.

1. Закріплення

- Діти дають повні відповіді на такі питання: Що робимо головою, вухами, очима, ротом, руками, ногами.
- Головою (що робимо?) – думаємо. Вухами (що робимо?) слухаємо. І так далі...

2. Скласти зв'язну розповідь за серією картинок.

- Примірний текст: Настала зима. Випав сніг. Діти вибігли надвір. Вони зліпили три кулі. Поставили їх одна на одну. Зробили очі, ніс, рот. На голову поклали відро. В руку дали міслу. (Серія картинок додається).
- Зі слуху написати 4 речення. Далі текст дописують з картини.

3. Якщо залишиться час, вивчити вірш.

Ми повибігаємо, снігу накачаємо купу за садком,
Бабу здоровенную зробимо гуртом...
Зробим очі чорнії, рот і ніс червонії.
Буде як мара!

- Намалювати малюнок і придумати заголовок до вірша.

4. Домашнє завдання

- Читати “Снігова баба”. Виписати нові слова. Зробити малюнки
- Написати відповіді на запитання (Чит. 1, ст. 32, 33)
- Коляда “Темної ночі” вичити напам'ять і переписати в зошит.
- Утворити пари слів. До слів з першої колонки дібрати відповідні слова з другої колонки.

Хто?/що?	Що робить?
Зайчик	росте
Соловейко	гримить
Дерево	тьохкає
Грім	летить
Літак	стрибає
Листя	кує
Зозуля	жовтіє

ДОДАТОК ДО ЛЕКЦІЇ 17

Тема закріплення знань про слова - дії предметів та слова- назви предметів.
Тренувальні вправи. Розвиток мови.

1. Скласти речення з розсипаних слів (текст дається з таблиці). Написати їх в зошит і підкреслити слова – назви однією рисою, а слова – дії - двома.

2. Навчальна гра (збагачення словника): Що світить, гріє припікає, сходить, заходить? Що їде? Хто говорить, кричить, плаче, співає, ходить, бігає, сидить, вчить, встає, відповідає?

3. Розвиток мови - вірш-загадка:

Захопився майстер ділом –	Що ж лишається робити?
Все фарбує тільки білим.	Фарби іншої нема.
Відгадайте, любі діти,	
Хто малює так?.....	

- Завдання вивчити напам'ять, переписати в зошит, підкреслити слова – дії:

4. Домашнє завдання

- Читати “Про двох цапків”, “Про двох кізочок”. Переказати зміст казочок. Виписати нові слова (Рідне слово, ст. 40, 41, 43, 44).
- Написати вправу 11 (Чит. 1, ст. 80)
- Повторити вірш – загадку, написану в зошиті.

ДОДАТОК ДО ЛЕКЦІЇ 18

Тема: Повторення і закріплення вивченого. Творчі вправи. Розвиток мови.

1. Скласти зв'язну розповідь за серією картинок Птахи взимку (усно).
- 2 Прочитати текст “Друзі птахів”. Переписати в зошит. Зробити малюнок до тексту.

3. Вірш “Годівничка” – напам’ять.

Годівничку ми зробили.
Горобці на неї сіли.
Є що пташечкам клювати
Буде легко зимувати.

- Завдання: Підкреслити слова – дії.

4. Годівничка:

діти зробили годівничку. Вони повісили її на дереві. Насипали зерна, крихот хліба. До годівнички прилетіли птахи. Вони жадібно клювали їжу. Діти дивились на веселих пташок. (цей текст складений дітьми за серією картинок)

5. Домашнє завдання

- Читати “Телефон”. Переказати зміст. Виписати нові слова. (Рідне слово, ст.44,45)
- “Гості з Франції” – прочитати, написати відповіді на запитання (Чит. 2, ст.38, 39)
- Написати пари слів в зошит. Добрати відповідні слова до пари.

Зима	тріщить
Сніг	повіяв
Мороз	випав
Вітер	світить
Сонце	настала
- Вправа на розвиток уваги. Знайти хто з ким розмовляє по телефону. Картка додається.

ДОДАТОК ДО ЛЕКЦІЇ 19

Тема: Закріплення про слова – дії предметів. Тренувальні вправи.
Артикуляція звуків т/ть, с/сь, н/нь, л/ль, д/дь, ц/ць (повторити). Розвиток мови. Загадка – напам'ять.

1. Вправи на артикуляційні звуки т/ть...Діти придумують слова з такими звуками

2. Тренувальні вправи. На дошці написані слова:

ходить	хо – дить	хлопець
півень		сядь
король		Михась
сіть	сіть	

- Завдання прочитати, пояснити незрозумілі слова, кінцеві звуки підкреслити.
- Перепишуючи, поділити ці слова на склади. Пояснити дітям, що звуки ть, нь дь, сь... не можна відокремлювати від складу. Односкладові слова не діляться на частини.

3. Розвиток мови

- Коротка бесіда про хліб (показати картинка)
- Загадку вчити напам'ять, переписати в зошит. Підкреслити слова на питання що робить?
- Відгадку знайти у підкреслених початкових буквах.

Загадка

Хвалить його кожен,
Любить його кожен,

І дня ми прожити
Без нього не можемо.

4. Домашнє завдання

- Читати “Київ – столиця України”, “Львів”. Виписати нові слова. (Слово рідне, ст. 47,48, 52, 53)
- “Київ – столиця України” – переписати перший абзац, кінчаючи словами “Франкові” (Рідне слово, ст.47)
- До поданих слів допишіть відповідну назву тварини за зразком - лає собака, тьхає соловейко і т.д.. Ці пари слів написати в зошит.

ДОДАТОК ДО ЛЕКЦІЇ 20

Граматичні завдання та творча робота. Тема: Повторити про речення.
Диктат. Творча робота.

1. Повторити: Що таке речення? Кожна дитина складає своє речення, або висловлює свою думку (усно)

2. Повторюємо: З якої букви починаємо писати перше слово, що ставимо в кінці речення?

- Диктат: Триває зима. Лежить сніг. Віє холодний вітер. Птахи голодні. Ми їх годуємо.
- Перед написанням диктату повторити артикуляцію звуків г – х (використати таблицю)
- Граматичні завдання: Скільки написали речень? Підкреслити слова – назви однією рисою, а слова – дії двома.

3. Творча робота

- За поданими словами та малюнком допоможи зайчику скласти листа. (зв'язну розповідь)
Надворі холодно. Тріщить мороз. Дороги замело снігом (картина про зайчика додається)

4. Домашнє завдання

- Читати “Два котики”. Обов’язково переказати. (Рідне слово, ст.49, 50, 51, 52)
- Написати повні відповіді на запитання (Рідне слово, ст. 52)
- Зробити малюнок до двох котиків
- Повторити загадку про хліб, написану в зошиті

ДОДАТОК ДО ЛЕКЦІЇ 21

Тема: Закріплення вивченого матеріалу (про речення, про слова – назви та слова – дії предметів. Творча робота. Розвиток мови.

1. Словниковий диктат з граматичним завданням. Написати зі слуху слова та поділити на склади.

спить	спить	чистить	чи - стить
Петрусь		корінь	
встань		лебідь	
сядь		морозець	

2. Повторити напам'ять віршики та загадки “Годівничка”, “Хліб”, “Зима”, “Стало біло навкруги”.

3. Творча робота

- Скласти речення за допомогою предметних малюнків і записати в зошит(зразок додається)
- Назвати слова – дії та слова – назви. Підкреслити.

4. Домашнє завдання

- Читати “На пошті”, “Біля поштової скриньки”. Дати повні відповіді на запитання (усно) (Рідне слово, ст.55, 56, 57)
- “Пишемо листи” – переписати в зошит (Чит. 1, ст.44)

ДОДАТОК ДО ЛЕКЦІЇ 22

Тема: Повторити і закріпити вивчене. Творча робота. Мовні вправи.

1. Творча робота -

- Скласти речення з розсипаних слів
У котик тата Мурко. капуста липи коло росте. Мурко кіт
мами коло. літак містом над пролітає. спав пес на траві
Бобик. літає літаку в тато. жаби воді у плавають. багато
школа кімнат має. стіл дошки коло стоїть. у світло школі і
тепло. тато є мене у мама і.
- Завдання: Перше слово в реченні писати з великої букви, в кінці речення ставити крапку. Імена людей та клички тварин писати з великої букви (текст додається)

2. Виконати мовні вправи 16, 17 (усно) (Рідне слово, ст.97)

3. Домашнє завдання

- Читати “Розмова”. Переказати про що розмовляли дівчатка (Рідне слово, ст.58,59)
- Читати “Дем’ян – боягуз”. Виписати нові слова (Чит.1, ст.40,41)
- Написати вправи 18, 19. Замість крапок поставити закінчення за поданим зразком (Рідне слово, ст.98)

ДОДАТОК ДО ЛЕКЦІЇ 23

Тема: Повторення і закріплення вивченого. Робота з мовними вправами.

1.Творча робота.

2.Тренувальні вправи на вимовлення закінчень у словах.

- Спочатку усно навчитись вимовляти закінчення у словах (кілька разів перечитати усно)
- Написати вправу в зошит. Замість крапок дописати закінчення (текст додається)

3. Вірш “Над Кобзарем” – вивчити напам’ять. Коротка бесіда про великого українського поета Т. Шевченка (Чит.1, ст.47)

4. Домашнє завдання

- Читати “Під портретами” і виписати нові слова (Рідне слово, ст.60,61,62)
- “Біля пам’ятника Шевченкові” – прочитати, написати відповіді на запитання. Замість крапок поставити слова з дужок (Чит.1, ст.46)
- Написати вправу з поданої картки

ДОДАТОК ДО ЛЕКЦІЇ 24

Тема: Повторення і закріплення вивченого. Артикуляційні вправи (та – тя, на – ня...) Тренувальні вправи. Розвиток мови.

1. Артикуляція – злиття **та – тя, на, ня, са – ся, да – дя**

2. Тренувальні вправи. Словниковий диктат:

стане - тягне

навколо - нявкає

садить - сяде

лава - ляже

далеко - дятель

радіє - рядом

цапок - цятка

3. Скласти кілька речень з написаними словами (по вибору дітей) і записати в зошит зі слуху.

3. Розвиток мови

- Вірш “Кошеня” прочитати кілька разів.
- Робота за змістом. –Чому засмутилось кошеня? Що воно придумало? Що промовив лікар – баранець? Що кошеня вирішило зробити? (сказати словами вірша)
- Яка головна думка в цьому вірші?

4. Вивчити вірш напам’ять. Якщо дозволить час, то переписати вірш в зошнт.

5. Домашнє завдання

- Читати “Ріпка”. Обов’язково переказати (Рідне слово, ст.63-69)
- Написати відповіді на питання до першої частини казки “Ріпка” (Рідне слово, ст.63-65)
- Вірш “Кошеня” – повторити напам’ять. Діти вчили його в класі.

ДОДАТОК ДО ЛЕКЦІЇ 25

Тема: Слова – **ознаки предметів**. Тренувальні вправи. Розвиток мови.

1. Ми вже вивчили про назви предметів та їх дію (що ці предмети роблять).

- Назвіть якийсь предмет і що він робить (кожна дитина працює).
- –А яку ознаку має цей предмет, що ви назвали? Діти відповідають.
- Використати виготовлену таблицю про ознаки предметів.

2. Тренувальні вправи (на дошці написані слова). Назвати ознаки предметів

зошит - який?	чистий	книжка - яка?	цікава
світло - яке?	ясне	день - який?	ясний
ніч - яка?	темна	небо - яке?	голубе
очі - які?	сині		

- Це все записати в зошит.

3. Диктат - 1-ий варіант

Вже минула холодна зима. Віє теплий вітер. Світить ясне сонце.

Голодні пташки повеселішали.

- Завдання: Підкреслити назву предмета однією рисою, дію – двома, а ознаку - хвилястою.

Диктат - 2-ий варіант

Знайти початок і кінець речення. Поставити розділові знаки.

вже минула холодна зима віє теплий вітер світить ясне сонце
голодні пташки повеселішали скоро почнеться весна

4. Домашнє завдання

- Читати “Бобик на річці”. Переказати зміст. “Вареники” (Рідне слово, ст.74,75)
- Написати відповіді на запитання
- Вивчити напам’ять загадку в кінці 71 сторінки (Рідне слово, ст.70, 71)
- Написати в зошит по 5 (п’ять) слів на питання який? яка? яке?

Зразок:

Який? - великий яка? - гарна яке? - золоте які? - зелені

ДОДАТОК ДО ЛЕКЦІЇ 26

Тема Слова – **ознаки предметів**. Тренувальні вправи. Розвиток мови.

Повторити артикуляцію злиття **на – ня, та – тя, ту – тю, ну – ню, лу – лю, су – сю, ра - ря**

1. Артикуляція злиття (таблиця).

- Тренувальні вправи.
- Вставити букви у словах і записати в зошит ст__кає, л__ди, с__хий, с__ди, н__хає, л__бить, прац__є, л__гає, р__зом, р__дом

2. Диктат:

Дід скопав грядку. Щодня поливав ріпку. Тягнув ріпку руками, упирився ногами. Мучився весь день. Всі разом взяли і витягли ріпку.

- Підкреслити у словах сполучення ня, тя...

3. Вивчити вірш напам'ять і записати з пам'яті. Потім звірити з поданим текстом

Самодиктат

Я маюю тата,
Маму і бабусю,

Дідуся і хату,
А козу боюся.

4. Домашнє завдання:

- Читати “Хто з хлопців добріший?” Переказати зміст. Виписати нові слова (Рідне слово, ст.76-78)
- “Добрий слон” – прочитати, написати відповіді на запитання (Рідне слово, ст.79-81)
- Виконати вправу з поданої картки. Виписати ті слова, які відносяться до слова яблуко за зразком:

Яблуко - яке? кругленьке

ДОДАТОК ДО ЛЕКЦІЇ 27

Тема: Закріплення слова – ознаки предметів. Контрольне списування з друкованого тексту. Розвиток мови.

1. Розгляд малюнка та читання тексту "Неслухняний зайчик". Коротко переказати зміст. Словникова робота. Текст для списування додається.

Вимога:

- Писати без помилок
- Дотримуватися правильного та охайного писання

2. Дописати відповідні слова у загадку, переписати в зошит і підкреслити слова, які відповідають на питання **які? який? яка?**

У нього _____ вуха, _____ хвіст, шерсть узимку

_____, а влітку _____. (з __ __ ц __)

3. Якщо дозволить час, вивчити загадку напам'ять і намалювати відгадку.

Не ходжу я, а стрибаю,

Я страшений боягуз -

Бо нерівні ноги маю.

Всіх на світі я боюсь

4. Домашнє завдання

- Читати "Дев'ятеро". Переказати. Виписати нові слова (Рідне слово, ст. 82-84)
- "Рукавичка" – прочитати, написати відповіді. Замість крапок поставити слова з дужок (Чит. I, ст.49,50)
- Написати вправу 12. Замість крапок, написати закінчення.

ДОДАТОК ДО ЛЕКЦІЇ 30

Тема: Повторення і закріплення вивченого. Виготовлення вітальних листівок для мам.

1. Бесіда про маму. Набір картинок про маму. Кожний з дітей розповідає про свою маму. Розповідь дітей продовжуємо словами вірша:

Мама найкраща людина у світі Морок не ляже на рідний поріг,
Знають це всі і дорослі і діти. Мама не пустить, вона - оберіг.

2. Вивчаємо напам'ять "Я вітаю маму з святом" і переписуємо на вітальні листівки.

3. Диктат "Помічники". Показати картину.

Діти вирішили допомогти своїй мамі. Помили посуд, підлогу. Потім полили квіти. У кімнаті стало чисто і світло. Мама дуже зраділа. Вона похвалила своїх дітей.

4. Написати слова відповідно до схем

___ ___ ___', ___ ___ ___ ___', ___ ___ ___ ___ ___', ___ ___ ___ ___ ___ ___

3 букви 4 букви 5 букв 6 букв

5. Вставити голосні звуки в словах: ст__л, шк__л__, з__ш__т, зв__к,

б__кв__, с__нц__, с__дь, л__д__, __ж__, сп__в

6. Підкреслити слова на питання який? яка? яке?

Лев (опис)

Лев – хижа тварина. Тіло його сильне. Грива густа. Хвіст довгий. На кінці хвоста китиця. Водяться леви у південних країнах.

7. Домашнє завдання:

- Читати "У мамин день", вірш "Гарне слово" (Чит. 1 ст.58-63)
- Вірш "Матінці" – вичити напам'ять і переписати в зошит (Рідне слово, ст.89)

Доповнення до розробленого плану роботи для 2-3 (4) класи

1. Цікаві короткі тексти для письмових **переказів**, для **описів**.
Обов'язково підібрати картинки, ілюстрації до теми.
2. Серії картинок для складання зв'язних текстів
3. Навчально-ігрові мовні вправи (словотворення)
4. Хрестівки
5. Підготувати роздаткові картки для самостійних та творчих робіт
(для закріплення вивченого граматичного матеріалу)
6. Складання описів природи по порах року
7. Скласти зв'язну коротку розповідь про конкретний предмет (про людину, тварину...)

Примірна картка для самостійної роботи. Закріплення знань про частини мови та ознайомлення з будовою слова

Завдання:

1. У поданих словах визначити однакову (спільну) частину.
Підкреслити.
2. До кожного слова поставити питання (усно). Визначити частину мови та надписати над кожним словом.

ім.	прик	ім.	
• <u>Хата</u>	<u>хатній</u>	<u>хатинка</u>	
ім.	прик.	дієс.	ім.
• <u>Будинок</u>	<u>будівельний</u>	<u>будувати</u>	<u>буда</u>
• <u>Мороз</u>	<u>морозний</u>	<u>мерзнути</u>	<u>морозець</u>
• <u>Зелень</u>	<u>зелений</u>	<u>зеленіє</u>	
• <u>Сіль</u>	<u>солоний</u>	<u>солити</u>	
• <u>Тепло</u>	<u>теплій</u>	<u>тепліє</u>	<u>теплінь</u>
• <u>Грім</u>	<u>громовий</u>	<u>гримить</u>	<u>громовиця</u>
• <u>Блискавка</u>	<u>блискучий</u>	<u>блискає</u>	<u>блиск</u>

Примірна картка для закріплення вивченого граматичного матеріалу способом словотворення (банк слів)

1. До поданих слів (іменників) підбери слова з однаковою (спільною) частиною – коренем слова: літо, зима, голос, світло
2. До поданих слів підбери слова з дрібнілим значенням; визнач спільну частину (корінь)

сонце	вітер	мама	хлопець	риба
кіт	курка	теля	пес	лоша

- Підкресли корінь
- Загадка:

Я є в дуба,	Я є в слові, .
Я є в зуба,	Я є в квітах.
Я не вгору, а вниз расту	
Я захований в темному.	

Ця мудра загадка допоможе краще засвоїти знання про корінь слова

3. Утвори нові слова:

кар	дім	кут	сир	коси	вона
кіно	смола	палка	нора	сосна	

4. Відгадай односкладові слова:

б-	ба (м)	бо(г)	бі (г, к)	бу (в)
в-	ва (ш, м, с)	ві (н, к)	в'ю (н, ть)	
г-	га (в, й, к, з)	ге (ть)		
д-	да (й, м, х)	до (щ)	ду (б, х)	де (нь, сь)
ж-	жа (х, ль)	жу (к)	жи (в, р, ть)	
з-	за (д)	зу (б)	зі (р)	злі (сть, зь)

- Де можливо використати картинки.

4. Скласти загадку і записати:

1. Що	4. а	7. му	2. мов	9. ть
3. чить	5. ро	6. зу	8. вчи	10. ?